

รายงานการประชุมคณะกรรมการวิชาการตรวจร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

ในคณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๗/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

(นายมานิจ สุขสมจิตร ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ขอขอบคุณท่านอนุกรรมการที่มาประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งต่อที่ประชุม อยากจะเรียนว่างานของพวกเราได้เป็นที่

ชื่นชมของกรรมการวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญและตรวจร่างกฎหมายประกอบ โดยการประชุม
คราวที่แล้วท่านเสริมเกียรติได้ช่วยอธิบาย บัญญัติผิดติติภาละ ผมก็เลยขอท่านเสริมเกียรติช่วยอธิบาย
ซึ่งเป็นที่ชื่นชมของคณะกรรมการมาก โดยเฉพาะท่านประธานท่านอัครวิทย์ก็ได้มอบหมายให้เรามา
ช่วยดูเรื่องวรรคตอนเพิ่มขึ้นไปอีกนะครับ แต่อย่างไรก็ตามคิดว่าประชุมกันในวันนี้แล้วก็คงจะได้ส่งให้
กรรมการชุดใหญ่ของเราดูก่อนที่จะมีการประชุมกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญในวันที่ ๒๓ วันที่ ๒๑,
๒๒ กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญก็จะประชุมกันกับ สสร. นอกรอบเพื่อมาตรวจดูคำแปรญัตติทั้งหลาย
บางอันที่ตกลงกันได้แล้วก็จะไม่ต้องแปรญัตติ นะครับ วันที่ ๒๓ ก็จะได้เริ่มมาดูคำแปรญัตติ รวมทั้ง
ข้อสังเกตของเราในการตรวจร่างรัฐธรรมนูญไปให้กรรมการได้ดูด้วยนะครับ อันนี้ก็คงมีเรื่องที่จะเรียน
ที่ประชุมทราบแค่นี้ ไม่ทราบท่านอาจารย์อุดม เลขานุการจะมีอะไรบอกพรรคพวกใหม่ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอขอบคุณครับที่ประธานมานิจ ชมผมจนชื่นแน่ เพราะว่า
จริง ๆ แล้วที่งานนี้ต้องขอบคุณพี่มานิจที่ไปคัดสรรคนมาเป็นอนุกรรมการที่ดี ๆ ทั้งนั้น แล้วก็มีความรู้
แล้วรับผิดชอบอย่างมาก ทุก ๆ ท่านทำงานมาอย่างเต็มที่ แล้วก็ทำให้กรรมการได้มีผลงานของเราเอา
ไปอาจจะเสนอ สสร. ได้ ก็เลยอยากจะทราบเรียนถามท่านประธานว่าวันที่ ๒๓ ซึ่งจะมีการประชุมของ
กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ที่นี้เรามีนัดประชุมกรรมการตรวจร่างของวิชาการ ๐๙.๐๐ นาฬิกา
ซึ่งอยากจะทราบเรียนถามท่านว่า ถ้าจากวันนี้ไปซึ่งท่านบอกว่ายังมีท่านอัครวิทย์ฝากให้ดูวรรคตอนดูอะไร
แล้วเกิดพวกเราไปพบปะอะไรที่ควรที่จะเสนอแนะไม่ว่าจะต้องมีนัดกันอีกทีหรือว่าควรที่จะฝากให้ทาง
ท่านเลขานุการหรือว่าทางอะไรนี่เอามาเสนอหรืออย่างไร เพราะว่าวันที่ ๒๓ จะประชุม

ประธาน : คือผมก็ดูแล้วนะครับ เวลามันคงจะไม่ให้ โอกาสคงจะไม่ให้เราได้ประชุมกัน
ก่อนหน้าวันที่ ๒๓ เพราะว่าวันเวลามันเข้ามาเต็มแล้ว วันที่ ๒๑, ๒๒ สสร. ประชุมนอกรอบกับ
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเรามีอะไรเราคงจะมาพูดกันในวันที่ ๒๓ นะครับ

ท่านรองประธานเสริมเกียรติก็อยู่แล้ว ต้องขอคุณสุพจน์เลขานุการเข้ามาด้วยนะครับในวันประชุมวันที่ ๒๓ มีอะไรก็คงจะได้พูดคุยกันในวันนั้น ทีนี้เรื่องวรรคตอนที่ท่านอัครวิทย์ฝากไว้ผมคิดว่าตอนนี้มันก็คงยังไม่นิ่ง เราไปตรวจดูวรรคตอน

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตท่านประธานนิดหนึ่งว่าในช่วงถึงวันที่ ๒๓ เกิดอนุกรรมการของท่านใดเกิดไปพบปะประเด็นอะไรที่เห็นชัดเจน หรือว่าประเด็นที่น่าสนใจจริง ๆ ผมก็อยากจะให้ติดต่อไปยังพี่สุพจน์ให้แจ้งพี่สุพจน์ไปเลยนะครับอย่างนั้นดีกว่า

ประธาน : ก็ช่วยบอกต่อ ๆ ไปพวกอนุกรรมการที่ไม่ได้มาในวันนั้นด้วยเผื่อใครเจออะไรก็บอกมาทางคุณสุพจน์แล้วกัน คุณสุพจน์จะได้ประสานงานกับฝ่ายเลขาของสภาว่าถ้าเป็นประเด็นใหญ่ควรจะเพิ่มเติมลงไปในงานก็อาจจะเพิ่มเติมลงไปได้ ถ้าเผื่อไม่มีประเด็นอะไร เพราะฉะนั้นที่หาหรือที่ท่านอัครวิทย์มอบมาให้ดูวรรคตอนด้วย ก็อยากหาหรือว่าเวลามันคงไม่อำนวยที่จะให้เราทำนั้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ร่างมันยังไม่นิ่งเลยนะครับ แม้แต่ในกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญเองก็ยังไม่ครบหมดเลยนะครับ ก็จะมี Version อื่นที่แก้เป็นบางหน้าก็ยังมี

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : แล้วก็มีว่าเนื้อหาที่ยังไม่นิ่ง ไม่ว่าจะจำนวน สส. แบ่งเขตก็คนสัดส่วนก็คนอะไรอย่างนี้

ประธาน : นี่ไม่นิ่ง อย่าง สส. ระบบสัดส่วนอย่างไรว่า ยังไม่รู้ว่าจะเป็น ๓๒๐ บวก ๘๐ หรือว่า ๒๐๐ บวก ๒๐๐ หรือว่า ๒๕๐ บวก ๒๕๐ นั้นประเด็นหนึ่ง อีกประเด็นหนึ่ง เรื่องเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดก็ยังไม่แน่ว่าจะมีกี่กลุ่ม ความคิดตอนแรกก็บอกว่าจะมีเพียง ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๕.๗ ล้าน ถ้า ๔ กลุ่ม ยกตัวอย่าง อย่างเช่น กลุ่มภาคใต้มันจะขึ้นมาถึงจังหวัดสุพรรณบุรี สิงห์บุรี ซึ่งนักการเมืองใหญ่แถวนั้นก็คงไม่พอใจแน่ถ้าเผื่อเป็นอย่างนั้นนะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ท่านประธานครับ ทิศทางของ สว. เป็นอย่างไรตอนนี้

ประธาน : ทิศทาง สว. คงจะต้องเลือกตั้ง ถ้าหากจะให้ สว. มีอำนาจหน้าที่ในการสรรหาในการถอดถอนก็ต้องให้มีการเลือกตั้ง ทีนี้การเลือกตั้งนั้นจะเอาเลือกตั้งแบบเดิมคือทำดัดจริตว่าไม่ใช่ นักการเมือง ไม่ให้มีหาเสียงคงจะไม่ได้ผมว่า ให้เป็นการเมืองก็ให้มันเป็นไปรู้แล้วรู้รอดไปเสียเลย

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : แล้วไม่ต้องมาสรรหา ๒ เท่า ๓ เท่า

ประธาน : คงจะไม่

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ให้เหมือนเดิม

ประธาน : อันนี้ก็ยังไม่ตกลง คือเลือกตั้งล่วงหน้า แต่จะเลือกตั้งทั้งหมด ๑๐๐ เปอร์เซนต์ หรือว่าจะเลือกครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งให้เลือกกันตามกลุ่มวิชาชีพขึ้นมา

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมฝากท่านประธานไปนะครับ ฝากไปเป็นข้อคิดโดยที่ว่า ด้วยเหตุด้วยผลก็ตรงที่ว่า ผมเห็นว่าคงจะดึงไม่อยู่ สว. คงจะต้องให้มีการเลือกตั้ง ถ้าอย่างนั้นจะเกิดประเด็นที่มีปัญหาเยอะแยะ ที่นี้เลือกตั้งแบบครึ่งหนึ่งก็ดี หรือเลือกตั้งแบบคละกับการสรรหา หมายถึงว่ามี ๑๖๐ เามา ๓ เท่า สรรหามาแล้วให้ประชาชนเลือก ตรงนี้ผมไม่เห็นด้วยนะครับ ผมอยากจะให้ Open ก็คือว่าเหมือนเดิมในการสมัครนะครับ เพราะว่าถ้าเกิดว่าไปสรรหามา ๒ เท่า ๓ เท่าคนมาสมัครเยอะ สมมุติว่าสมัครสัก ๖๐๐ แล้วไปสรรหาเหลือ ๓๐๐ หรือ ๔๐๐ ก็แล้วแต่ คน ๒๐๐ หรือ ๑๐๐ ที่ถูกตัดไป มีใครเป็นหลักประกันว่ากรรมการสรรหาเอาคนดีเข้ามาทั้งหมด หรือว่าเอาคนที่ดีถูกร่อนออกไป ผมก็เลยคิดว่าในเมื่อประชาชนเป็นคนตัดสินใจ แล้วเราไม่มั่นใจในเครื่องกรอง แล้วถ้าเกิดกรองไม่ดีประชาชนเขา ยิ่งค่าใหญ่ ผมเลยอยากว่าไหน ๆ ก็ Open เราก็รู้เลยว่าเมื่อสมัครไปแล้วก็ต้องเกิดขึ้นว่าคนช่วยแตกคะแนน มันมีนิดหน่อย คนดีมันก็ต้องมีคะแนนมาก ประชาชนเขาก็รู้ว่าควรจะเลือกใครครับ

ประธาน : คือเรื่อง สว. เสียงประชาชนส่วนใหญ่เขาก็อยากให้มีการเลือกตั้ง คราวนี้ที่ผมว่าผสมกัน เลือกส่วนหนึ่ง ไม่เลือกส่วนหนึ่ง มันจะเป็นอย่างนี้นะครับ สมมุติว่าเลือกส่วนหนึ่ง คือเลือกมาจังหวัดละคนไม่ว่าจังหวัดใหญ่จังหวัดเล็กเลือกมาจังหวัดละคน เป็น สว. จังหวัดนั้น ส่วนอีกส่วนหนึ่งที่เหลือ สมมุติว่าได้มา ๗๖ คนแล้ว ที่เหลืออีกเท่าไรมันจะเป็น ๑๖๐ คน ๘๔ คนอาจจะมาแบบนี้ก็ได้ ให้แต่ละสาขาอาชีพส่งตัวแทนเข้ามา สมมุติว่าทุกสาขาอาชีพบรรดามีได้มา ๑,๐๐๐ คน ให้ ๑,๐๐๐ คนนั้น มาเลือกกันเองให้เหลือเท่าที่ควรจะมีจำนวนที่เหลือ อันนี้ผมสมมุติเฉย ๆ แล้วอีกทางหนึ่งคือว่าเปิดให้เลือกทั้งหมดเลย แต่ว่ากำหนดคุณสมบัติ กำหนดประสบการณ์ในการทำงานให้เข้ม เช่น ก็มีคนเสนอบอกว่า ๕ หน้า ๕ หลัง หมายความว่า ๕ ปีที่แล้วไม่ได้สังกัดพรรคการเมือง แล้วก็อีก ๕ ปีข้างหน้าคุณไม่ต้องไปเป็น ไม่ต้องไปสังกัดพรรคการเมือง แล้วก็คุณสมบัติมันคงจะต้องปริญญาตรีแน่ ๆ แล้ว เพราะ สส. แนวโน้มว่าจะไม่เอาคุณสมบัติทางความรู้ แต่ว่าอาจจะต้องให้คนที่เคยมีตำแหน่งบริหารในราชการมา เช่น ราชการ เคยเป็นถึงขั้นนี้ขึ้นมา หรือไม่มีประสบการณ์ในการบริหารหน่วยงานเอกชนเท่าไร ๆ อันนี้ ก็จะทำให้มันเข้มกว่า สส. ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วมันก็จะเหมือน สส. ก็จะไปเรียกวุฒิมันก็ไม่ได้ ก็ปวยการที่จะมี ๒ สภา อันนี้ก็ขอเรียนว่ายังไม่ตกผลึกทั้งนั้นละครับ เป็นแต่เพียงความคิดโยนกันไปโยนกันมา

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : อันนี้คุยแบบเล่น แต่ไม่ใช่ประเด็นที่รอนนะครับ แต่ว่าผมแก้งแก้งที่เล่นตรงที่ว่าถ้าพี่บอกว่า สส. ไม่จำกัดคุณวุฒิ สว. ต้องปริญญาตรี ดูแล้วเหมือนดีว่า สว. เป็นสภาถ่วงดุล สภาสูงต้องมีความรู้หน่อย พอเขาถามมาว่า แล้วทำไมไม่เอานายกมาจาก สว. ละ นายกมาจาก สส. ก็แสดงว่า สส. ต้องคุณภาพดี เมื่อคุณภาพดีแล้วทำไมต้องบอกว่า สว. ต้องมีคนคุณภาพสูงกว่า

วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประธาน : อย่างนี้ครับ ผมไม่ถือติรวนหรือ ผมถือว่าคุณก็ตอบ คือ นายก
ที่มาจาก สส. นั่นก็ถือว่ามาจากตัวแทนประชาชนประเภทหนึ่ง ดีหนึ่งประเภทหนึ่งว่าอย่างนั้นเถอะ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : แล้วทำไมเอาคนความรู้น้อยกว่าดีหนึ่งประเภทสองล่ะ

ประธาน : เรื่องความรู้นี้ครับ เนื่องจากว่าเมืองไทยมันไม่เหมือนประเทศอื่น ถ้าจะมา
บอกปริญญาตรี ที่เห็นมาแล้วก็มีการซื้อปริญญาบัตรกัน มีปริญญาปลอมมากมายก่ายกอง ผมเพิ่งมาได้
ข้อมูลเมื่อสองวันนี่เองว่า มสธ. เพิกถอนทั้งปริญญาบัตร เพิกถอนสถานภาพนักศึกษาไป ๔,๐๐๐ คน
เพราะไปซื้อประกาศนียบัตรมาจากโรงเรียน ๓ แห่งที่นครศรีธรรมราช ในจำนวนนี้มีเพิกถอนปริญญาตรีไป
คนหนึ่งเป็นน้องสาวของนักการเมืองชื่อดังมาก ๆ เลยทั้งอดีตและปัจจุบันนี้ชื่อดังมาก ๆ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมจะถามพี่คำครับ ๔,๐๐๐ คนนี้ ผมว่า ๔,๐๐๐ คน
มันไม่นิ่งเฉยหรือ มันต้องเกิดคดีใหม่ที่แน่นอนที่สุดที่บอกว่าได้ปริญญามาแล้วถูกเพิกถอนปริญญา
แล้วจะยอมเอาเมื่อชุกกระเป๋านี้ไม่มีทาง

ประธาน : เกิดคดีมันอย่างนี้ มสธ. เขาก็บอกว่าผู้เสียหายมีสิทธิจะไปร้องทุกข์กล่าวโทษ
คราวนี้เรื่องการปิดสถานศึกษาที่นครศรีธรรมราชเขาก็บอกว่า เนื่องมาจากความบกพร่องของกฎหมาย
แทนที่กระทรวงศึกษาธิการจะมีอำนาจปิด พรบ. กฎหมายโรงเรียนราษฎร์เขาบอกว่าให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นผู้สั่งปิด แล้วผู้ว่านครศรีธรรมราชก็ไม่ทำอะไรเลย

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผู้ว่าวิชนี่เป็นคนนครศรีธรรมราชเรียน วปอ. กับผม

ประธาน : ไม่รู้ล่ะ เขาบอกว่าก็กลไกของจังหวัดไม่ทำอะไรมาให้ผู้ว่า ผู้ว่าอยู่เฉย ๆ ดีกว่า

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผู้ว่าทำแล้วเดือดร้อน อยู่เฉย ๆ ยังไม่เดือดร้อน

ประธาน : ที่นี้มันก็พัวพันเกี่ยวกันไปหมด ยิ่งไปหมดเลย ๔,๐๐๐ คน ทั้งถอนสภาพ
นักศึกษา แล้วนี่เฉพาะ มสธ. นะครับ ที่อื่นอีกล่ะ แล้วมีการกวาดขันหรือเปล่า โรงเรียนที่นครศรีธรรมราชที่มัน
ขายประกาศนียบัตร จบออกมาเขาบอกบางปี เมื่อปี ๒๕๔๕ จบออกมา ๓,๒๐๐ คน

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : พี่มานิจจำได้ไหม สส. ในสภาเราคนหนึ่งคนดังเลยนะ
พรรคประชาธิปัตย์ที่ดูดีขั้นต้น ๆ ไม่ดี ชั้นประถมหรือชั้นอะไร แล้วก็มาเรียนข้างบนจนจบแล้วก็ถูกเพิกถอน
แล้วก็ถูกพ้นจากการเป็น สส. คนดังเลย

ประธาน : มีท่านผู้ใดจะแก้ไขอะไรใหม่ครับ ครั้งที่ ๕ กับครั้งที่ ๖ ผมไม่ขานเป็นรายหน้า
นะครับ ดูโดยรวมมีอะไรแก้ไขใหม่ ถ้าเพื่อไม่มีอะไรแก้ไข ก็ถือว่าที่ประชุมรับรองนะครับ หรือนึกขึ้นมาได้
จะขอให้แก้มาบอกทีหลัง

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมมีอันเดียวที่มานั่งอ่านในบันทึกที่ของเอาแก้มันมี
ส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาจะมาตรา ๔๐ นะครับ คือจะมี (๖) ที่พูดถึงเด็ก เยาวชน สตรี และคนพิการ

คณะกรรมการการตรวจร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีรพร ๑/๕

ผู้ทูลพลาภาพ พอดีผมมานึกขึ้นได้ว่าตอนนั้นเราก็มีมาตราที่คล้าย ๆ อันนี้อยู่ ผมไม่แน่ใจว่าในมาตรา ๑๔๘
มันเขียน ผมว่ามันน่าจะเหมือน ๆ กันหรือเปล่า คือพอดีที่เราแก้ไปไม่มีคนชรา

ประธาน : ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองอีกวงเล็บหนึ่งครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : อีกวงเล็บหนึ่งใช้ไหมครับ

ประธาน : จำไม่ได้วงเล็บไหนที่อายุเกินหกสิบปี แล้วมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ
อยู่ในนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : แยกไปแตกต่างกัน

ประธาน : ที่อาจารย์ว่ามาตรา ๑๔๘ ใช้ไหม

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : มาตรา ๑๔๘ ครับ เขามีเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ
ผู้ทูลพลาภาพ ผมก็เลยมาดูว่ากรณีมาตรา ๔๐ บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรมดังต่อไปนี้ แล้วก็
สิทธิเข้าถึง ผมไม่แน่ใจอันนี้มันเรียงกันหรือเปล่าครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : แล้วก็ (๖) นะครับ เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ และ
ผู้ทูลพลาภาพ มันขาดคนชราไป ผมก็เลยไม่รู้ว่าจะควรให้มันเหมือน ๆ กันหรือเปล่า หรือว่าถ้าเป็นเรื่องสิทธิใน
กระบวนการยุติธรรม

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมขออธิบายนะครับ ผมอยู่ในกระบวนการยุติธรรมก็คือว่า
โดยหลักการ บุคคลจะถูกนำคดีมาสู่ศาลมันจะเท่าเทียมกันหมดนะครับ ที่นี้ทุกวันนี้จะมีการแตกต่าง
ก็คือเด็กและเยาวชน ก็คือว่าจะมีศาลเยาวชนเป็นผู้ดูแลกระบวนการนำมาสู่ศาล การสอบสวน ทุกสิ่ง
ทุกอย่างจะได้รับการคุ้มครองมากกว่าบุคคลที่ไม่ใช่เด็กและเยาวชน ที่นี้ตรงที่ว่าสตรี คนพิการ ผู้ทูลพลาภาพ
มันมาเพิ่มขึ้นนะครับ เพราะว่า ณ ปัจจุบันนี้สตรี คนพิการ ผู้ทูลพลาภาพก็อยู่ในกระบวนการยุติธรรมที่ไม่มี
วิธีพิจารณาเป็นพิเศษเลย ประเด็นก็อยู่ตรงที่ว่าเมื่อรัฐธรรมนูญเห็นความสำคัญอย่างนี้ ต่อไป ๓ อัน คือ
สตรี คนพิการ คนทูลพลาภาพ ก็จะต้องกำหนดวิธีการต่างหากขึ้นมา -----

แต่คนชราเขาไม่ให้ อาจารย์ก็ต้องมานั่งถกแถลงกันว่าคนชราควรจะต้องมีการดำเนินกระบวนยุติธรรม พิเศษกว่าคนที่ไม่ชราไหม ต้องมานั่งเถียงกัน

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมเคยไปศาล พอดีไปพร้อมกับท่านอาจารย์ชุมพล จันทราทิพย์ พอดีท่านเป็นอดีตหัวหน้าคณะในศาลฎีกา พอดีท่านไม่ค่อยดี ท่านก็พูดกับศาล ศาลก็นั่งบัลลังก์ เขาบอกศาลว่า ศาลพูดดั่ง ๆ หน่อยผมพูดถึง คือศาลก็จะออกอาการ ก็ไม่ดูหรือครับ มีอายุแล้ว คือศาลผู้พิพากษาอาวุโส แต่ว่าท่านก็อาวุโสกว่า เพราะว่าท่านอาจารย์ชุมพลท่านบอกว่า ท่านพูดถึงจริง ๆ เพราะฉะนั้นคอกพยานกับที่นั่งห่างจากศาลมันก็ไม่ห่างมากครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอโทษ อย่างอายุ ๗๐ - ๘๐ ที่ยังแข็งแรง อย่าง คุณประมาณ อติเรกสาร อย่างนี้ ขอโทษ เข้ามาแล้วจะเอาอะไรที่มีวิวิจิตรภาพที่ต้องคุ้มครองมากกว่า คนทั่วไป มันก็เป็นเพียงที่ว่าถ้าเกิดเป็นจำเลย ศาลก็อาจจะเป็นการกำหนดโทษให้มันเบาหน่อย แต่ไม่ได้หมายความว่าวิธีพิจารณาจะต้องแตกต่าง แต่ว่าถ้าเกิดคนชราไปเบิกความอย่างนี้ก็ไม่ต้องกลัวว่าจะยืนนาน เพราะว่าทุกคนก็นั่งเบิกความอยู่แล้ว

ประธาน : คือในชั้นยกร่างผมจำไม่ได้แล้วว่าเหตุใดถึงไม่ระบุนุคนชราลงไปด้วย แต่ก็เข้าใจอย่างที่คุณเสริมเกียรติว่า คือว่าคนชรานั้นก็คงไม่อยู่ในสถานะที่จะต้องให้มาคุ้มครอง ถ้าหากคนชราที่ร่างกายแข็งแรง ถ้าเผื่อเขาควรจะได้รับคุ้มครองพิเศษเขาก็ทุกพลาภาพ เช่น หูเสีย หูตึง ก็ถือนี่ละ หูพิการไปแล้วใช้ไหมครับ น่าจะเป็นอย่างนั้น มีอีกไหมครับ ถ้าเผื่อไม่มีเราจะได้เริ่มของใหม่กัน ว่าพวกเราที่ไปอ่านมาแล้วมีใครผู้ใดจะตั้งข้อสังเกตเรื่องอะไรบ้าง คราวที่แล้วเราได้ถึงมาตรา ๒๙๕ ใช้ไหมครับจะต่อไปหรืออย่างไร ท่านเสริมเกียรติ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือที่ว่ามาตรา ๒๙๕ เราเป็นการที่ว่าทุกคนพอตรงนี้ไม่ได้หมายความว่าหมดเวลานะครับ เพียงแต่ว่าสิ่งที่คนเขาวิพากษ์วิจารณ์กันมาตรา ๒๙๙ อนุเราไม่ได้ไปแตะต้องว่าควรจะมีหรือไม่มี แต่ว่าผมกำลังมองว่าตรงนี้มันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเกินกว่าที่อนุเราจะออกความเห็นหรือเสนอแนะ เพราะว่ามันเป็นเรื่องหลักการก็ว่าได้ว่า พูดกันตรง ๆ ก็คือว่ามาตรา ๒๙๙ เขามีขึ้นก็เพื่อให้ความคุ้มครองของกระบวนกรของรัฐ โดยเฉพาะของ คตส. เพื่อรับรองว่าสิ่งที่ทำนี้ถูกต้องและจะไม่ถูกดำเนินการ แต่ว่าผมกำลังมองว่า คำว่า ได้รับการคุ้มครอง มันก็ต้องอยู่ในกรอบว่าไม่ใช่ทุกอย่างจะชอบทั้งหมด ถ้าหากว่ากระบวนกรที่วานิวโทษกรรม ถ้าไปปรากฏว่ามันเจตนาถลันเกล้งเขา จงใจทำผิดกฎหมาย ผมก็คิดว่าก็ต้องถูกดำเนินการได้ อย่างเช่น สมมุติเนะครับว่า ขออนุญาตเพิ่มหินทร์ว่า องค์กรอิสระต่าง ๆ รวมทั้งศาลรวมทั้งอะไรก็แล้วแต่ที่มีอิสระในการทำงาน แล้วได้รับการคุ้มครอง คำว่าได้รับการคุ้มครอง นี้ไม่ได้หมายความว่าอะไรจะฟ้องร้องไม่ได้

ประธาน : หมายความว่ากรกระทำของคุณต้องชอบด้วยกฎหมาย

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ถูกต้อง ถ้าหากว่าคุณทูลจริต ผิด ๑ ใน ๗ ทุกองค์กรก็ต้อง
ถูกดำเนินคดีเช่นกัน ผมกำลังคิดว่าตรงนี้คงผ่านดีกว่าครับ

ประธาน : ที่แล้ว ๆ มาไม่มีใครอยากจะแทรกเข้ามาตราไหนอย่างไร ตั้งข้อสังเกต
อย่างนั้นดีไหมครับ พวกเราดูกันว่ามีความขัดแย้งตรงไหนที่ลืมนำข้อสังเกตหรือว่าเพิ่งไปพบทีหลัง

นายสุพจน์ ไพบูลย์ : ท่านประธานครับ ดูมาตรา ๑๑๙ (๔) ครับ คำสุดท้ายว่า
หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท แต่เนื่องจากว่ามาตรา ๑๑๘ เราตัดว่า หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท
ไปแล้ว ตรงมาตรา ๑๑๙ นี้จะต้องตัดใหม่ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คืออย่างนี้ครับ อันนั้นมาตรา ๑๑๘ ใช่ไหมครับ

นายสุพจน์ ไพบูลย์ : ใช่ครับ อันนั้นเรื่องของรัฐมนตรี

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือมาตรา ๑๑๘ เป็นเรื่องการสิ้นสุดการเป็นรัฐมนตรี
ที่นี้ว่าของ สส. เราก็ต้องดูความเข้ม คือในกรณีรัฐมนตรีถือว่าเป็นผู้บริหารประเทศ ซึ่งเป็นความคิดของ
พื้มหินทร์ ผมก็เห็นด้วยว่า ทำไมถ้าหากว่าจำรองนี้เห็นด้วย แต่ว่าการยกเว้นควรยกเว้นเหมือนกับหลัก
ทั่ว ๆ ไปว่าความผิดประมาทหรือลหุโทษเท่านั้น ถ้าหมิ่นประมาทไปยกเว้นด้วยก็จะทำให้รัฐมนตรีพูดจา
ไปก้าวร้าวไปกระทบคนอื่นโดยขาดความรับผิดชอบ ก็เลยคิดว่าตรงนี้ต้องตัดออกเพื่อให้รัฐมนตรีรู้จัก
ตระหนักในความรับผิดชอบในการพูดพาดพิงบุคคลที่สาม คราวนี้ประเด็นของ สส. ตามมาตรา ๑๑๙
กับวุฒิสภา เราก็ต้องดูว่าความเข้มในการที่จะลงโทษเขาและให้เขาพ้นจากการเป็นสมาชิกภาพของ
สส. สว. มันเหมาะสมไหม ผมกำลังมองว่าถ้าเป็นอย่างที่พี่สุพจน์เสนอ ผมเห็นว่ามันจะเป็นผลประโยชน์
มากกว่า เพราะทุกวันนี้ทาง สส. หรือ สว. บางท่านก็พูดขาดความรับผิดชอบ ไปพูดพาดพิงบุคคลอื่น
โดยที่เสียหาย บางทีเจตนาด้วย ไปโจมตีเขาเพื่อให้เกิดมีผลทางการเมือง แล้วบางทีก็หาทางออกว่า
เป็นเรื่องเข้าใจผิดหรืออะไรก็แล้วแต่ ผมกำลังมองว่าการเป็น สส. สว. ก็ต้องรับผิดชอบในคำพูด ผมก็
เห็นด้วยว่าเสนอไปว่าควรจะต้องตัดความผิดฐานหมิ่นประมาทใน (๔) ของมาตรา ๑๑๙ ออกครับ
อาจารย์วรรณชัยไม่ค่อยเปิดเผย คือเป็นคนทำอะไรหลายจุด และพอผมเปิดประกายขึ้นมาบางอันอาจารย์ก็
พูดให้ผมรู้ อย่างเช่นว่า วิถีพิจารณาคดีอาญาใต้สวน ตายแล้ว และยังมีอื่น ๆ อาจารย์พอมีที่
ขณะที่ทำงานตรงนั้น และมีอะไรไม่สบายใจตรงนั้นควรอย่างนั้นอย่างนี้บอกให้เราฟังบ้างได้ไหมครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ต้องขอสารภาพว่ายังไม่มีเวลาอ่าน คือก็อยากจะมีเวลาอ่าน
เหมือนกันนะครับ แต่ว่ายังไม่ได้อ่าน ถ้าอยากจะขอเสนอจะมีก็ในมาตรา ๑๓๔ (๒) ที่กำหนด
ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไปกำหนดตัวองค์กรว่าศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา
หรือองค์กรอิสระ ซึ่งผมเห็นว่าผู้รักษาการตามรัฐธรรมนูญมันคือตัวบุคคล ก็ตัวหัวหน้าองค์กรนั้นก็น่าจะเป็น
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา หรือประธานองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญมากกว่า

วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประธาน : น่าจะเป็นตัวบุคคล

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ต้องเป็นตำแหน่งบุคคลไม่ใช่เป็นองค์กร อันนี้ก็เห็นด้วยครับ
ขอบคุณมากครับ ดีจริง ๆ

ประธาน : เพราะฉะนั้นข้อแนะนำตรงนี้น่าจะบอกว่า ผู้ที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญได้นั้นน่าจะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าขององค์กร ไม่ใช่ให้องค์กรมาเสนอ อย่างนั้น
ใช่ไหมครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ตามกฎหมายผู้รักษาการก็จะเป็นตัวบุคคล

ประธาน : ฝ่ายเลขาจับประเด็นได้ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คืออย่างนี้ คือในมาตรา ๑๓๔ ไปบัญญัติเรื่อง
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะเสนอได้ก็แต่โดยว่า (๑) กับ (๒) ที่นี้ (๑) ตัวตำแหน่งคือบุคคล
แล้ว แต่ (๒) เป็นองค์กร ก็อยากจะให้แก้ (๒) ให้เป็นบุคคล ก็คือประธานศาลรัฐธรรมนูญ
ประธานศาลฎีกา ประธานองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ใช่ไหมครับอาจารย์ ทันทนะครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : คือไม่ได้แก้ไขคำผิด นั้นเป็นเรื่องหลักการครับ มันอาจจะ
เกินอำนาจแต่ถ้าก็อาจจะตั้งเป็นข้อสังเกตเอาไว้ในตรงส่วนมาตรา ๘๖ เรื่อง แนวนโยบายด้านการ
มีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งผมเห็นว่าบทบัญญัติกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ส่งเสริมให้ประชาชนในการที่จะ
มีสิทธิเริ่มในการดำเนินคดีได้เองค่อนข้างเยอะมากก็น่าจะมีการเขียนว่าเป็นนโยบายของรัฐบาล
เหมือนกันว่าควรจะมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิที่จะริเริ่มในกระบวนการยุติธรรมได้เอง ก็อยากจะเสนอ
ว่าน่าจะมีการเพิ่มเป็น (๗) ขึ้นมานะครับ ในมาตรา ๘๖ ทำนองว่า ส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิริเริ่ม
ดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรม คือเป็นในลักษณะทำนองว่า เพิ่มอำนาจฟ้องฯ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้
ก็เขียนเพิ่มอำนาจฟ้องริเริ่มในทางศาลรัฐธรรมนูญทางอะไรอย่างนี้ค่อนข้างเยอะ แล้วก็ริเริ่มในการที่จะฟ้อง
ตามหมวดสิทธิเสรีภาพ ถ้ามีการปฏิบัติตามประชาชนสามารถจะอ้างแล้วก็ริเริ่มฟ้องคดีเองได้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คืออาจารย์กำลังมองว่า ถึงแม้ว่าในส่วนอื่นหมวดอื่นจะมี
เขียนไว้ แต่เนื่องจากว่าส่วนที่ ๑๐ เรื่องนโยบายด้านการให้มีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะมี
หลายอนุ หลายด้านมาแล้ว แต่ว่าด้านกระบวนการยุติธรรมมันก็ต้องมีใส่ไปด้วย ก็ควรจะใส่ไว้ตรงนี้ด้วย
ถึงแม้ว่าในมาตราอื่น ๆ อย่างเช่นว่า ฟ้องศาลรัฐธรรมนูญจะมีอยู่ แต่ว่ามันก็ต้องอยู่ในหมวดนี้ด้วยนะครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : จะเป็นลักษณะเป็นทำนองเหมือนกับว่าต่อไปมันจะมีคดีพิเศษ
อะไรที่เกี่ยวกับผลกระทบประชาชนจำนวนมาก คดีสิ่งแวดล้อม คดีบริโภคอะไรพวกนี้ พยายามเน้น
ให้ประชาชนสามารถมีสิทธิที่จะเริ่มฟ้องคดีได้เอง

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ตอนนี้ประชาชนฟ้องคดีที่ศาลยุติธรรมเองได้ ฟ้องที่ศาลปกครองได้ ก็ยังขาดตอนนี้คือศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น

ประธาน : คืออย่างนี้ ก็เห็นด้วยในหลักการนะครับ อันนี้ถ้าหากเราไม่เขียนเจาะจงลงไปเขาก็จะได้แย้งว่ามันมีอยู่แล้ว ฟ้องศาลต่าง ๆ มีอยู่แล้ว ทีนี้เราจะเขียนอย่างไรให้เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือผมกำลังมองเห็นด้วยกับอาจารย์ คือว่าถึงแม้ว่าที่มีอยู่แล้ว ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีใหม่ แต่เราก็ควรจะได้เป็น (๗) อย่างที่อาจารย์วรรณชัยเสนอ เพราะว่ามันเป็นจัดหมวดหมู่ให้มันอยู่ที่เดียวกันว่าประชาชนมีส่วนร่วม

ประธาน : คือเห็นด้วยแล้ว

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เห็นด้วย Wording ก็คือเอาตามอาจารย์ว่าครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : คือผมหมายถึงว่าจริง ๆ ในศาลยุติธรรมมันมี แต่จริง ๆ มันมีไม่หมด เพราะว่ามันเป็นปัญหาตามมาตรา ๕๕ เรื่องส่วนตัวเสียมีอำนาจฟ้อง แล้วกฎหมายใหม่ ๆ พวกที่เกี่ยวกับผลกระทบกับชุมชน สังคมจำนวนมาก อย่างเช่น ปัจจุบันนี้เรื่องสิทธิชุมชนเขาจะให้ตัวชุมชนสามารถฟ้องเองได้ใช่ไหมครับ อย่างเช่น คดีเกี่ยวกับผู้บริโภคหรือคดีสิ่งแวดล้อมอย่างนี้ รัฐควรจะต้องเน้นในตรงส่วนนี้ว่าควรจะให้ประชาชนเขาปกป้องสิทธิของเขาเอง กับสิ่งที่กระทบต่อส่วนรวม อย่างเช่น สมาคมหรืออะไรพวกนี้ ซึ่งบางทีมันก็ไม่ได้ไปกระทบกับเขาโดยตรง เขาไม่ได้มีส่วนได้เสียโดยตรง เขาไม่ได้เสียหาย แต่หมายถึงว่ามันเป็นสิ่งที่กระทบต่อสังคมโดยรวม โดยกว้าง แล้วไม่มีใครที่จะสามารถริเริ่มได้เอง แล้วรัฐก็ไม่ได้ริเริ่ม ประชาชนก็สามารถมาฟ้องได้ ว่าส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิริเริ่มดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรม ทำนองคล้าย ๆ ว่าริเริ่มหรืออะไรทำนองนี้ คือฟ้องได้เองอะไรอย่างนี้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตปรับนะครับ เราปรับกันได้ก็คือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมริเริ่มในกระบวนการยุติธรรมและการใช้สิทธิทางศาล ได้ใหม่ คือใช้สิทธิทางศาล หมายถึงศาลทุกศาลที่มีในนี้และอนาคต ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมริเริ่มในกระบวนการยุติธรรมและการใช้สิทธิทางศาล

ประธาน : สำหรับบันทึกเหตุผลที่จะให้มีตรงนี้ผมว่ามันน่าจะ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : อาจารย์วรรณชัยก็เมื่อกี้สรุปสั้น ๆ ให้ฝ่ายเลขานิดหนึ่งว่าที่เราบัญญัติ (๗) เพราะ

ประธาน : เหตุที่เราขอเพิ่มไปตรงนี้เพราะอะไร

นายวรรณชัย บุญบำรุง : คือเพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดใหม่ของรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการการตรวจร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ศิริพร ๒/๕

ที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการฟ้องคดี ซึ่งก็คงจะมาเน้นย้ำอีกทีไว้ในตรง
แนวนโยบายของรัฐว่าไม่ว่าจะมีกฎหมายใหม่ ๆ อะไรออกมาเนี่ยครับ

- ๓/๑

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตใช้ Wording ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นการมุ่งเน้น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ จึงเกิดมาตรา ๘๖ นี้ขึ้นมา แต่ไว้ในมาตรา ๘๖ (๑) – (๖) ยังขาดในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการริเริ่มกระบวนการยุติธรรมและการพิจารณาของศาล จึงจำเป็นต้องบัญญัติให้ครบถ้วนอย่างนี้ได้ไหมครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : คือผมขีดเขียนพวกถ้อยคำไว้ไม่แน่ใจว่าเป็นสิ่งที่ผมเขียนตามที่ ประชุมได้พูดกันหรือเปล่านั้น อย่างมาตรา ๓ ไม่รู้ว่าเป็นความคิดของผมเองหรือว่าเป็นการจัดในตำรา อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย แล้วประโยคต่อไปก็ขึ้นมาเฉย ๆ เลยว่า พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็น ประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา มันไม่มีคำอะไรที่เชื่อมกันเสียหน่อยระหว่าง ๒ ประโยคนี้ว่า อำนาจ อธิปไตยเป็นของประชาชนชาวไทย อาจจะเพิ่มว่า และพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้น หรือว่า โดยพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้น คือผมไม่รู้ว่ามันสมควรต้องมีคำเชื่อม ระหว่าง ๒ ประโยคนี้ว่า มันเกี่ยวเนื่องกันมันไม่ใช่คนละส่วนกัน

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือขออนุญาตอาจารย์ ผมสนับสนุนความเห็นของอาจารย์ว่า สมควรเติมคำว่า โดย หน้าพระมหากษัตริย์ แล้วก็จะได้ขยายความว่า ที่ใช้อำนาจทางรัฐสภา ทาง ครม. ทางศาล คือ เป็น ๓ อำนาจของอำนาจอธิปไตยใช้ไหมครับ มันก็จะเชื่อมโยงกัน ใช้คำว่า โดยต่อหน้า พระมหากษัตริย์

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ในวรรคสอง คำเชื่อม การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล มันไม่มีคำว่า และ ควรจะเพิ่มคำว่า และ เข้าไป ทำนองเดียวเหมือนกับในวรรคหนึ่ง ครับ เหมือนกับวรรคหนึ่งจะมี ๓ กลุ่ม ส่วนกลุ่มองค์กรตามรัฐธรรมนูญเราก็ใช้คำว่า รวมทั้ง มันก็เป็นคนละ วิธีการเชื่อมคนละอย่าง วิธีการเชื่อมอีกอย่างมันก็ต้องมี และ ใน ๓ กลุ่มแรกเสียก่อน

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมไม่ทราบได้มีการพูดกันไปหรือยัง เรื่องการใช้คำว่า หลักนิติธรรม นะครับ คือพอดีท่านอาจารย์วรรณชัยพูดถึงเรื่องนี้ ก็เลยถือโอกาสเสริมเลยว่าการใช้คำว่า หลักนิติธรรม มันเป็นศัพท์สูง ซึ่งการจะทำให้คนอื่นเกิดความเข้าใจที่แตกต่างกันไปได้ ว่ามันหมายความว่าอย่างไร ในมาตรา ๓ วรรคสอง ที่เราใช้คำว่า รวมทั้งต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม คือผมไม่ทราบว่าอันนี้เขาพยายามจะแปลว่าเป็นเรื่อง The rule of law

ประธาน : คืออย่างนี้ครับ เล่าให้ฟังอย่างนี้ว่า ในการประชุมของกรรมาธิการยกร่าง รัฐธรรมนูญแรกทีเดียวก็มีคนใช้คำว่า ตามหลักนิติรัฐ ซึ่งมันไม่ถูก นิติรัฐ คือ Legal state ที่ถูกมันจะต้อง เป็น Rule of law หรือ หลักนิติธรรม ที่นี้ก็มีคนโต้แย้งว่าคำว่า หลักนิติธรรม มันทำให้เข้าใจยากหรือไม่

วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

๒. คำว่า หลักนิติธรรม เป็นที่ยอมรับแพร่หลายกันหรือไม่ ก็มีข้อสังเกตอย่างนี้ ก็มีข้อโต้แย้งว่า หลักนิติธรรม คำว่า นิติธรรม ก็แปลมาจาก Rule of law ก็เป็นที่แพร่หลายแล้ว รู้กันโดยทั่วไปแล้ว ช่วยดูพจนานุกรม หน่อยครับ นิติธรรม ว่าอย่างไร

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : คือพอดีผมมีความเห็นอย่างนี้ว่า จริง ๆ ถ้าดูตาม พระราชดำรัสของในหลวง ผมว่าถ้าใช้คำว่า ความยุติธรรม มันกินใจมากกว่า ที่จะไปบอกว่าเป็นกฎหมาย มาเป็นที่ตั้งเพราะว่าคำว่า แม้แต่แย้งกันว่า ระหว่างกฎหมายกับความยุติธรรม อะไรเหนือกว่ากัน ก็ได้แย้ง กันมากนะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตครับอาจารย์ ผมไม่เชี่ยวชาญภาษานะ แต่ใน ความรู้สึกส่วนตัวที่ไม่เชี่ยวชาญว่า ยุติธรรม มันมีความหมายอยู่สั้นไปหน่อยตรงที่ว่า ยุติธรรมโดยอะไร แต่ว่าถ้า นิติธรรม มันเป็นความยุติธรรมโดยกฎหมาย ผมคิดอย่างนั้นนะครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : จริง ๆ ยุติธรรม มันมาจาก เอกริตี คือ เอกริตี เป็น ความพยายามของมนุษย์ในการที่จะแก้ปัญหา ที่บางทีคนไปคิดว่า ต้องเป็นเช่นนั้นต้องเป็นเช่นนั้นจึงเป็น หลักที่มันแข็งแกร่งตายตัว แต่พอโลกมันเปลี่ยนไปหรือว่าอะไรต่าง ๆ มันเกิดแง่มุมเกิดอะไรต่าง ๆ มันทำให้การแก้ปัญหาของคนมันทำได้ดีกว่า หรือผมมองว่าถ้ากรณีนี้มันเป็นกฎหมายคือรัฐธรรมนูญเป็น กฎหมายสูงสุด พอเป็นกฎหมายสูงสุดผมคิดว่ามันเป็นความพยายามในการที่จะทำให้คนเกิดความพึง พอใจ อันนี้คือความรู้สึกผมนะครับ คือเวลาเราพูดคำว่า นิติธรรม ชาวบ้านไม่เข้าใจ แต่ถ้าบอกว่า ยุติธรรม ชาวบ้านเข้าใจ ผมคิดอย่างนั้นนะครับ คือเข้าใจง่ายกว่า

ประธาน : คืออย่างนี้คำว่า หลักนิติธรรม ก็มีคำอธิบายอย่างนี้ว่า เขาแปลคำว่า นิติธรรม คือว่า เป็นไปตามหลักธรรมะแห่งกฎหมาย นั้นหมายความว่า กฎหมายจะต้องเป็นธรรมด้วย ไม่ใช่สักแต่ว่า เป็นกฎหมายแล้วก็มากดขี่ข่มเหงคนกลุ่มหนึ่ง ให้ประโยชน์แก่คนกลุ่มหนึ่ง อันนั้นไม่เรียกว่า นิติธรรม นิติธรรมต้องมีความเป็นธรรมอย่างเสมอกัน โดยไม่เลือกเหล่าชั้นวรรณะอะไรต่ออะไรต่าง ๆ อันนี้ เป็นคำอธิบายของคำว่า หลักนิติธรรม หรือภาษาอังกฤษว่า Rule of law เจอหรือยังครับ เชิญคุณสุพจน์

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ฝากดูมาตรา ๔ บรรทัดที่ ๒ เขียนว่า ตามประเพณีการปกครอง ประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย แต่พอมตรา ๗ เขียนว่า ตามประเพณีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มันตกคำว่า ใน ไซ้ใหม่ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ตกใหม่ครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : เพราะว่ามาตรา ๗ ปัจจุบันมันก็มี ในระบอบประชาธิปไตย ก็น่าจะเติมครับ

นายสุพจน์ ไช้มุกด์ : แล้วก็ตามตรา ๖๔ พรรคสามด้วยครับ บรรทัดที่ ๒ รองจากสุดท้าย หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งมาตราในมาตรา ๖๔ มันมี ทุกพรรคเลยครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ในมาตรา ๖๔ ที่มีตรงนี้เดิมคำว่า ใน หมดเลย

ประธาน : เหตุผลก็คือว่าเพื่อให้มันสอดคล้องกันกับมาตรา ๔ ครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ผมมีในมาตรา ๒๘ พรรคสุดท้าย เกี่ยวกับเรื่องบุคคลยอมมีสิทธิ ได้รับส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐ ผมเห็นว่ามันเป็นเนื้อความที่มันสามารถรวมกับพรรคก่อนหน้านั้น ได้ เพราะว่าพรรคก่อนหน้านั้นเห็นว่า บุคคลยอมสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตาม บทบัญญัติในหมวดนี้ได้โดยตรงนะครับ ก็ควรจะเขียนต่อไปเลย เอาพรรคท้ายมารวมว่า รวมทั้งมีสิทธิได้รับการส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐในการใช้สิทธิตามความในหมวดนี้ คือมองในทางด้านตอนต้นก็มอง ทางด้านตัวบุคคลนั้น ก็ระบุไปว่า เขาสามารถใช้สิทธิทางศาลได้ มองในทางด้านของรัฐ รัฐก็ต้อง ต้อง รวมทั้งเขาก็ต้องมีสิทธิได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการที่เขาใช้สิทธิในตอนต้นนั้นได้ด้วย คือไม่ใช่สามารถใช้ สิทธิอย่างเดียว แต่ว่ารัฐต้องส่งเสริมด้วย แล้วก็มาต่อข้อความที่เหลือว่า และหากการใช้สิทธินั้นในเรื่อง ใดมีรายละเอียดอย่างไรให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ผมเห็นว่ามันเป็นเรื่องที่คนไปอยู่คู่กันระหว่าง สามารถใช้สิทธิกับสิทธิจะได้รับส่งเสริมในการใช้สิทธินั้น ไม่ควรแตกแยกมาอีกเป็นพรรคหนึ่งต่างหากครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : อาจารย์วรรณชัยเห็นว่า ควรจะเอาพรรคสุดท้ายมาควบกับ พรรคของสุดท้ายใช้ใหม่ครับ มาตรา ๒๘

นายวรรณชัย บุญบำรุง : เพราะมันเป็นเรื่องเดียวกัน ผมเข้าใจว่ามันน่าจะเป็นเรื่อง เดียวกันว่าขึ้นต้นกับบอก สามารถใช้สิทธิทางศาล มันก็ควรจะเอาเรื่องที่ว่า แล้วก็สิทธิที่ได้รับส่งเสริมที่ จะใช้สิทธิดังกล่าว

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมว่าความในหมวดนี้ต้องตัดทิ้งใหม่ครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ครับ มันก็จะซ้ำกันในการใช้สิทธิดังกล่าวด้วยอะไรอย่างนี้ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : อันนี้มันมีสิทธิอื่นนอกจากทางศาลใหม่ครับ สิทธิอื่นที่ ไม่เกี่ยวกับศาลมีใหม่ครับ คราวนี้ผมว่ามันมีนะครับ ขออนุญาตท่านอาจารย์ว่า เราต้องดูมาตรา ๒๘ บุคคล ย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ขัดละเมิด ตรงนี้มันกว้างกว่าใช้สิทธิ ทางศาลนะครับ มันกว้างกว่า ถ้าเราไปใช้สิทธิทางศาลแล้วก็มันเป็นบทบัญญัติเรื่องการส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือจากรัฐ มันก็จะทำให้เห็นว่า พรรคแรกที่เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รัฐจะส่งเสริมสนับสนุนใหม่ ถ้าไม่แยกมาเขียน ขอบคุณอาจารย์ครับ

นายมหินทร์ สุรดิษฐ์ : ในมาตรา ๒ ก็มี ความจริงควรจะตัดคำว่า ใน ออกมากกว่า
คือระบอบการปกครอง

ประธาน : นัยมันเหมือนกันหรือเปล่า ถ้ามีคำว่า ใน กับไม่มีคำว่า ใน

นายมหินทร์ สุรดิษฐ์ : คือการปกครองระบอบไม่ควรจะมีคำว่า ใน มาตรา ๒ ก็ไม่มี
การปกครองระบอบ ทำไมต้องมีคำว่า ใน

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ก็จะเห็นได้ว่ามันลักลั่นกัน ส่วนใหญ่ปัจจุบัน ปี ๒๕๔๐ ก็ใช้
คำว่า ใน เกือบหมด

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมก็เห็นด้วยก็คือ การปกครองมันมีหลายระบอบ มันก็ต้อง
เน้นว่าในระบบไหน ผมว่า ใน มันมีความชัดเจนครับ มันเพราะดี เพียงแต่ทำให้มันเหมือน ๆ กันเท่านั้น
คือการปกครองมันมีหลายระบอบ ของเราเป็นการปกครองในระบบประชาธิปไตย ถ้าการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตย ไม่ค่อยจะเน้นเท่าไรเลย

นายมหินทร์ สุรดิษฐ์ : แต่การปกครองระบอบสังคมนิยม มันก็ไม่มีคำว่า ใน
เหมือนกัน

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : การปกครองในระบบสังคมนิยม

นายมหินทร์ สุรดิษฐ์ : ไม่น่าจะมี

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็เติมได้

นายมหินทร์ สุรดิษฐ์ : แล้วระบอบทำไมต้องเป็น ในระบบ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : แต่ว่าอะไรมันถูกและเพราะ

นายมหินทร์ สุรดิษฐ์ : อย่างนั้นต้องตัดมาตรา ๒ ถ้าจะตัดคำว่า ใน ออก

ประธาน : นอกจากคำว่าอะไรมันถูกและเพราะ เราต้องดูว่ามันฟุ่มเฟือยหรือเปล่าด้วย

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็ใช่ คือถูกต้องและเพราะ คือถ้าหลักการเรื่องภาษา ถ้ามันมี
คำว่า ใน ถูกต้อง ถึงแม้มันจะฟุ่มเฟือยแต่มันถูกต้อง แต่ถ้าเกิดว่าได้ ๒ อย่าง ทั้งมี ใน และไม่มี ใน ก็ได้
อย่างนี้ถือว่าฟุ่มเฟือย ก็เลยต้องถามนักภาษาศาสตร์ว่าคำว่า ใน มันมีแล้วมันจะถูกต้องมากกว่าหรือเปล่า

ประธาน : ดูอย่างนี้นะครับ ที่มาตรา ๔ ที่บอกมีในประเทศไทย ก็เพื่อให้มันคล้องจองกับ
ไทย การปกครองประเทศไทยในระบบประชาธิปไตย มันคล้องจองกันไปเลย คราวนี้ถ้ามาตรา ๗ การ
ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มันไม่อยากจะได้อะไรที่มาสัมผัสกัน
อะไรอีกแล้ว โดยไม่มีคำว่า ในระบบ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตเรียนท่านประธานนิดหนึ่งว่า มาตรา ๔ ถ้าตัด
คำว่า ใน ออก ประเทศไทยก็คล้องกับประชาธิปไตยได้ครับ

ประธาน : ก็เอาอย่างนี้แล้วกันว่า บันทึกไปบอกว่า ถ้าใช้คำว่า การปกครองประเทศไทย
กับระบอบประชาธิปไตย ควรจะให้มันเหมือนกัน

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เป๊ะเลย ท่านประธานขออนุญาตนะครับ สรุปตรงที่ว่า
มาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๗ แล้วก็ ๖๔ คำว่า การปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย ทั้ง ๔
มาตรา จะใช้คำว่ามี ใน หรือไม่มี ใน ให้มันสอดคล้องกัน ให้มันเหมือนกันนะครับทั้ง ๔ แห่ง

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ในมาตรา ๒๐๑ (๖) เกี่ยวกับเรื่องลักษณะต้องห้ามที่ผู้ดำรง
ตำแหน่งพรรคการเมือง คือ (๖) เป็นลักษณะต้องห้าม ซึ่งใช้คำว่า ไม่เป็นหรือเคยเป็น ความหมาย
ก็คือว่า ไม่เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นทางการเมือง ซึ่งเป็นลักษณะต้องห้าม ส่วนเคยเป็น ก็คือเป็น
ลักษณะต้องห้ามแต่เขียนในลักษณะเป็นแบบ Positive ซึ่งผมเห็นว่าถ้าไม่เช่นนั้นถ้าจะเขียน Positive
มันก็ควร Positive ทั้งหมดก็คือว่าเป็นหรือเคยเป็น ใช่ไหมครับ หรือไม่เช่นนั้นก็ต้องเขียนทำนองเดียวกันใน
ลักษณะ Negative ก็คือไม่เป็นหรือไม่เคยเป็น คือควรจะใช้ไปในแนวทางเดียวกัน ไม่อย่างนั้นมันจะ
กลายเป็นว่า ต้องตีความกลับกันว่า ไม่เป็น หมายถึงว่าห้ามนะ แต่ถ้าเคยเป็น ไม่ใช่คุณสมบัติแต่เป็น
ลักษณะต้องห้ามเหมือนกัน หรือว่าจะใช้ว่า ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็น ก็ได้ครับ อย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าดู (๓)
เทียบแล้ว (๓) เป็นคุณสมบัติใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้น (๖) มันควร Positive เป็นในลักษณะเขียนเป็น ไม่
ไม่ให้หมด เพื่อให้เห็นว่าเป็นในลักษณะต้องห้าม

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมกำลังมองพหุคิดมากแล้วมันถึงเกิดประเด็นเรื่อยเลย คือ (๖) มาเน้นว่าทั้งไม่เป็น ทั้งไม่เคยเป็น ทำไมต้องเขียน ๒ อย่าง

ประธาน : ขณะนั้นไม่เป็น

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือถ้าขณะนั้นไม่เป็นและทำไม (๓) ถึงไม่บอก ขณะนั้น เคยเป็นรัฐมนตรี ทำไมไม่ใช้ว่าเป็นหรือเคยเป็น ก็แสดงว่าถ้าเคยเป็นรัฐมนตรี แต่ขณะที่จะเป็น เป็นอยู่ ก็ไม่ต้องห้าม จริง ๆ มันห้าม คนจะเป็นศาลรัฐธรรมนูญกำลังเป็นรัฐมนตรีนี้ห้าม พี่จะเอาอย่างไร (๓) กับ (๖) ขณะนั้นถ้าถือว่าต้องห้ามมันก็ต้องสอดคล้องกับ (๖) ด้วยใช่ไหมครับอาจารย์ มันก็ต้องว่า เป็น หรือเคยเป็น ใช่ไหมพี่มานิจ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : (๓) นี่มันน่าจะเป็นเรื่องคุณสมบัติก็น่าจะต้องเป็นเรื่องเคยเป็น แต่ว่าถ้าเขาเป็นนี้ได้ ในขณะที่ไปแต่งตั้งเขาไม่ได้ ต้องเขาเคยเป็น เป็นอดีตครับ เป็นคุณสมบัติ ก็เลยจำเป็นต้องมีเคยเป็นอย่างเดียว ลักษณะต้องห้าม

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ท่านประธาน ผมเห็นด้วยว่าบอกว่า ไม่เป็นหรือ ไม่เคยเป็น ผมคิดว่าน่าจะใช้ได้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็เดิมอย่างท่านประธานว่า เติมคำว่า ไม่ ที่ (๖) โอ.เค.

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ผมมีต่อในวรรคสุดท้ายของมาตรา ๒๐๒ เป็นเรื่อง กระบวนการสรรหา ซึ่งเราสร้างกระบวนการสรรหาขึ้นมาโดยให้มีคณะกรรมการสรรหาใน (๑) พอสรรหาเสร็จแล้วก็เสนอส่งไปยังวุฒิสภามาตาม (๒) เป็นกระบวนการดำเนินการให้ความเห็นชอบต่อไป พอมาในวรรคถัดมาไปเขียนรองรับเงื่อนไขเฉพาะในกรณีที่ไม่อาจสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๑) เท่านั้นนี้ครับ ว่าไม่สามารถทำในเวลากำหนด แต่ผมคิดว่ากระบวนการ (๒) มันก็อาจจะมีปัญหาได้เหมือนกัน ไม่สามารถดำเนินการตาม (๒) ได้ภายในกำหนดเหมือนกัน ซึ่งก็ควรจะใช้ในวรรคนี้ได้ เพราะว่า (๑) (๒) มันมีปัญหาขึ้นมามันก็ควรจะใช้วรรคนี้ได้ก็ควรจะเติมคำว่า ตาม (๑) และเติมคำว่า และ (๒) เข้าไป หรือว่า หรือ (๒) จะดีกว่า เพราะว่าด้วยว่าจะมีติดปัญหา ไม่ติดปัญหา (๑) แต่ส่งมาวุฒิสภามีปัญหา ไม่สามารถทำได้ภายในกำหนดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้ง ๒ อย่างก็ได้ครับ หรือทั้ง ๒ อย่างคงเป็นไปได้ อยู่แล้ว เพราะว่าถ้ามันไม่ผ่าน (๑) (๒) มันก็ไม่มีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นก็อย่างใดอย่างหนึ่ง น่าจะใช้ เป็นว่า (๑) หรือ (๒)

ประธาน : ตาม (๑) หรือ (๒) ภายในเวลาที่กำหนด

นายวรรณชัย บุญบำรุง : แล้ววรรคสุดท้าย ก็เลยจำเป็นต้องแก้ว่า เป็นกรรมการสรรหา เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทน มันไม่ใช่เป็นเพื่อดำเนินการเฉพาะ (๑) เท่านั้น แต่ดำเนินการทั้งหมด

วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

คือไม่เอากระบวนการ (๑) (๒) แล้วสร้างกลไกพิเศษขึ้นมาโดยใช้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา กับที่ประชุมใหญ่ ตุลาการศาลปกครอง ผมว่าจะเข้าใจผิด ตรงนี้อาจจะเป็น (๑) ก็ได้ คือพอเขามีปัญหาเขาก็เลย บอกว่า ถ้าอย่างนั้นกรรมการสรรหาที่เปลี่ยนมาเป็นตัวที่ประชุมใหญ่ ก็อาจจะเป็นไปได้ ผมอาจจะเข้าใจผิด ว่าจริง ๆ มันใช้ได้เฉพาะ (๑) เท่านั้น ให้ผู้พิพากษาศาลฎีกาเขามาเลือกเพื่อเป็นกรรมการสรรหา เขามอง เฉพาะกระบวนการ ขั้นตอนการสรรหาใน (๑) แต่ (๒) นี้ถ้ามีปัญหาขึ้นมาก็คงแก้ปัญหาอะไรไม่ได้ เพราะฉะนั้นจริง ๆ พรรคนี้ก็ต้องเฉพาะ (๑)

ประธาน : ตกลงไม่ต้องแก้ครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ไม่ต้องแก้ครับ แต่ (๒) ก็คงมีปัญหา แต่ก็คงไม่มีทางแก้

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ท่านประธาน ในมาตรา ๓๕ ที่เคยพูดกันถึงเรื่อง การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ผมไม่ทราบว่าท่านประธานเห็นด้วยไหม

ประธาน : อย่างนี้ครับ ในอนุกรรมการยกร่างกรอบที่ ๑ ได้เสนอแก้ไปแล้ว แก้เป็น อย่างนี้นะครับ พรรคสองของมาตรา ๓๕ การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าโดยวิธีใด ไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจน การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ ต่อสาธารณะ ไม่ต้องว่ามีเงื่อนไขจะต้องอนุญาตด้วย จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็นประโยชน์ ต่อสาธารณะ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : สรุปแล้วคือไม่ต้องขออนุญาตนะครับ

ประธาน : อันนี้เขาไปเอามาจากกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลข่าวสาร ในกรณีที่มีข้อมูล ส่วนบุคคลอยู่ในความครอบครองของราชการ เมื่อไปเอามา มันก็ต้องขออนุญาต แต่ว่าถ้าเขียนไว้ อย่างนี้แล้วการเปิดเผยอะไรต่าง ๆ เช่น จะเอ่ยถึงใครสักคนหนึ่งบอกว่า คนคนนี้เป็นอธิบดีที่นั่นที่นี้ อันนี้เป็นข้อมูลส่วนตัวเขาแล้ว

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : สนับสนุนท่านประธานว่า ข้อความของมาตรา ๓๖ พรรคสอง ก็สอดคล้องเรื่องความผิดอาญาในเรื่องหมิ่นประมาท ว่าถ้าเป็นเรื่องพูดถึงในเรื่องที่เป็นประโยชน์ และเป็นความจริงก็ไม่ผิด

ประธาน : มาตรา ๓๕ เราจะเขียนไปด้วยก็ได้เป็นข้อสังเกตว่า ขอให้ตัดนี้ทิ้ง

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ตัดข้อความว่า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เป็นเจ้าของ ข้อมูลนั้น

ประธาน : ให้ตัดออกไปเลย เพราะว่าถ้าหากมันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมันก็ เปิดเผยได้ เชิญอาจารย์ต่อครับ มาตราเท่าไรนะครับ

วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

นายวรรณชัย บุญบำรุง : มาตรา ๒๑๔ วรรคสอง เป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องระบบอนุญาตซึ่งมาใช้แทนระบบสิทธิที่ว่าคดีจะขึ้นสู่ศาลฎีกาได้ ศาลฎีกาต้องอนุญาตก่อนนะครับ ทีนี้ในวรรคสองจริง ๆ มีคดีอยู่ ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกคือคดีที่รัฐธรรมนูญนี้เองหรือกฎหมายบัญญัติให้เสนอต่อศาลฎีกาได้โดยตรง อย่างเช่น คดีนักการเมือง ก็คือไม่ต้องไปขึ้นต้น ชั้นอุทธรณ์เลย กับกลุ่ม ๒ ก็คือคดีที่อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษา คำของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ที่อาจจะมีชั้นต้นขึ้นไปชั้นฎีกาเลย ก็อย่างเช่นคดีพวกศาลชำนาญพิเศษต่าง ๆ ศาลทรัพย์สินธรรมดา จากศาลล้มละลาย ศาลทรัพย์สิน แล้วมันก็ไปศาลฎีกาเลย กับอีกคดีหนึ่งที่อุทธรณ์ตามปกติก็คือมาจากศาลอุทธรณ์ ซึ่งเขาเขียนยกเว้นว่าศาลฎีกาคดีกลุ่มหลังนี้ก็คือคดีที่ขึ้นจากชั้นต้นแล้วกระโดดไปชั้นฎีกาเลย พวกศาลชำนาญพิเศษต่าง ๆ หรือว่าคดีตามปกติธรรมดา คดีเหล่านี้ศาลฎีกาจะไม่รับก็ได้ถ้าเห็นว่ามันไม่สำคัญ มันไม่เป็นสาระคดี คือจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลฎีกาก่อน ทีนี้วิธีการเขียนมาเขียนเว้นแต่มาไว้ตอนท้ายของ ๒ กลุ่มนี้มันอาจจะทำให้เกิดปัญหาในการตีความว่า เว้นแต่ มันไปขยายกลุ่มแรกด้วย

ประธาน : อันนี้เดี๋ยวเล่าให้ฟังก่อนว่า เดิมทีเดี๋ยวนะครับ ในตอนยกเว้นเขาจะให้ศาลฎีกาพิจารณาเฉพาะข้อกฎหมายเท่านั้น ก็มีข้อถกเถียงกันบอกว่าคงจะไม่ได้หรอก เพราะว่าควรจะให้ศาลฎีกาได้พิจารณาปัญหาข้อเท็จจริงด้วยถ้าหากมันเข้าเงื่อนไขอะไรต่าง ๆ เพราะว่าการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงนั้นในศาลชั้นต้น ในศาลอุทธรณ์บางครั้งบางครั้งก็ผิดพลาดด้วย ก็ควรจะให้ศาลฎีกาได้มีโอกาสได้พิจารณาด้วย ถึงตกลงว่าจะต้องให้ศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาว่าควรจะได้รับหรือไม่รับ คือให้มีสิทธิเสนอได้ทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง ไม่ใช่เฉพาะข้อกฎหมายอย่างเดียว ก็เป็นที่มาของตรงนี้ คราวนี้เรามาดูว่าตรงนี้นั้นเพียงพอแก่การที่จะให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนหรือไม่

นายวรรณชัย บุญบำรุง : คือกลุ่มแรกที่ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้เสนอต่อศาลฎีกาได้โดยตรง มันจะแน่นอนเลยว่าศาลฎีกาต้องรับเสมอ ศาลฎีกาจะไม่รับนี้ไม่ได้ แนวความคิดใหม่เรื่องระบบอนุญาตมันใช้เฉพาะคดี ตามปกติคดีสามัญโดยทั่วไปที่มาจากศาลล้มละลาย ศาลอะไรขึ้นสู่ศาลฎีกา หรือว่าคดีที่สามัญทั่ว ๆ ไปที่มาใช้ ซึ่งมันจะมีข้อยกเว้น ซึ่งผมเห็นว่าการเขียนข้อยกเว้นมาต่อท้ายคดี ๒ กลุ่ม หรือจะไปตีความทำให้เข้าใจว่าเว้นแต่ไปขยายกลุ่มแรกที่ว่าศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่รัฐธรรมนูญกำหนดได้ด้วย ก็เลยน่าจะแยกเป็น ๒ วรรค คือตอนแรกก็จะใช้วิธีว่าเอากลุ่มแรก ทั้งเว้นแต่ ไปเขียนไว้ตอนต้น แล้วกลุ่มแรกที่เกี่ยวข้องคดีที่รัฐธรรมนูญกำหนดอะไรไปไว้ตอนท้าย แต่ว่าวิธีการเชื่อมโยงมันจะสับสนมาก ก็เลยอยากจะเสนอให้แยกวรรคกันไปเลยนะครับว่า ในวรรคสองก็จะเป็นมีเฉพาะว่า ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้เสนอต่อศาลฎีกาได้โดยตรงก็จบ อันนี้วรรคหนึ่งแล้วพอมาอีกวรรคหนึ่งก็ขึ้นต้นคำว่า คดีที่อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษา อันนี้ครับ เป็นอีกวรรค

ประธาน : พรรคสองแยกเป็น ๒ พรรค ตัดคำว่า และคดี ออกนะครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ตัดคำว่า และ อย่างเดียวออกครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เหตุผลให้แยกพรรคเพราะว่า การมีข้อยกเว้นจะสืบสนว่า
จะไปขยายถึงหน้าที่ศาลฎีกา ไปขยายความในส่วนต้นด้วย ถึงต้องแยก

นายวรรณชัย บุญบำรุง : มีเรื่องถ้อยคำในมาตรา ๑๙๓ พรรคสาม มันเป็นกลุ่มเกี่ยวกับ
เรื่องการห้าม การโยกย้าย แล้วก็มีการข้อยกเว้นว่า จะโยกย้ายได้อะไรได้บ้าง อันแรกก็โยกย้ายตามวาระ
ตามที่กฎหมายบัญญัติ อันที่ ๒ ก็เป็นการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น อันที่ ๓ ก็เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่าง
ถูกดำเนินการทางวินัย และอันที่ ๔ ก็ตกเป็นจำเลยในคดีอาญา อันนี้ไม่ควรจะใช้คำว่า หรือ เพราะมันยังมี
กลุ่มอื่นตามมาอีก ก็คงจะตัดคำว่า หรือ ออกไป ก็เป็นเหตุเพียงว่า ตกเป็นจำเลยในคดีอาญา
แล้วอันสุดท้ายมันถึงจะเป็นกลุ่มสุดท้ายที่ว่าเป็นกรณีกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมก็เติมคำว่า หรือ
เข้าไป หรือเป็นกรณี

ประธาน : ย้าย หรือ ออกนะครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ครับ เพราะมันเป็นกลุ่มสุดท้ายแล้วอันนี้ครับ ก็เป็น หรือเป็น
กรณีที่ อันนี้ผมไม่รู้ว่าควรจะมีเติมคำว่า จะ เข้าไปหรือเปล่า มันเป็นลักษณะที่ว่าโยกย้ายไปเพราะว่า
มันเห็นว่า จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรม

ประธาน : ก็ย้ายหรือมาต่อตรงคำว่า คดีอาญา

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือคำว่า หรือ มันไปอยู่ตรงท้าย
หลังจากว่ามีเหตุสุดวิสัย หรือจำเป็นอื่น เพราะว่าหรืออันนี้มันมีอยู่แล้วตรงท้าย ตัดหรืออย่างเดียวยก
แล้วไม่ต้องเติม เพราะหรือมันมาอยู่สุดท้ายแล้ว เป็นกรณีมันก็อันหนึ่ง มีเหตุสุดวิสัยก็อันหนึ่ง เหตุจำเป็นอื่น
ก็อันหนึ่ง เพราะฉะนั้นหรือมันมีอยู่แล้วครับ

ประธาน : ผมเห็นด้วยกับอาจารย์วรรณชัยที่ว่า มันกระทบกระเทือนทันทีคงยังไม่ได้
ต้องจะกระทบกระเทือน

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ในกรณีที่กระทบกระเทือน เติมคำว่า จะ แล้วตัด หรือ
ตรงหน้าออก

คณะอนุกรรมการตรวจร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีรพร ๕/๑

นายวรรณชัย บุญบำรุง : กลุ่มผมไม่เข้าใจว่า ตรงนี้มันจะเป็นกลุ่มสุดท้ายหรือเปล่า เพราะว่า เป็นคนที่กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญา และมันก็เดิมค้ำว่ามีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอื่น มันเป็นอีกกลุ่มหนึ่งหรือเปล่า

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มีเหตุสุดวิสัย มันเป็นคนละเหตุกับกรณีจะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมนะครับ กรณีมีเหตุสุดวิสัยเยอะแยะครับ ผมยกตัวอย่าง กรณีที่ศาลที่ตัวเองจะอยู่มันเป็นเรื่องที่ว่าเกิดภัยธรรมชาติหรือภัยสงครามจนศาลนั้นมันปิดลง ก็เป็นเหตุสุดวิสัยที่จะต้องศาลย้ายมาอยู่ตรงนี้ มันคนละเหตุกันครับอาจารย์

นายวรรณชัย บุญบำรุง : อย่างนั้นผมซักเห็นด้วยในตรงส่วนตอนต้นว่าที่ไปตัด หรือ ตอนแรกอาจจะไม่ใช่ เพราะว่า หรือ มันเป็นกรณีมันขยายมันอยู่ในกลุ่มว่า ระหว่างถูกดำเนินการพิจารณา หรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญามันจัดเป็นกลุ่มเดียวกัน มันควรจะต้อมาติดกันเขียน หรือ ต้อมติดกัน อันนี้ก็ เป็นกลุ่มหนึ่งของมัน

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มาตราเดิมคือมาตรา ๑๙๓

ประธาน : เอา หรือ กลับไว้อย่างเดิม แต่ จะ ใส่ไว้ นะครับ จะกระทบกระเทือน นะครับ เชิญอาจารย์อุดม

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมเป็นเรื่องโครงสร้างขององค์กฤษฎีกา ผมไม่เข้าใจ เหตุผลที่จัดคณะกรรมการสิทธิไปไว้ในองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ ในขณะที่จัดว่าผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นองค์กฤษฎีกาตามรัฐธรรมนูญ ผมมองว่าถ้าเขาจัดโดยอาศัยเหตุที่ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นตัวกำหนดว่าอันไหนเป็นองค์กฤษฎีกา ส่วนคณะกรรมการสิทธิมีแค่พระราชบัญญัติธรรมดา ทั้งที่ดูแล้วอำนาจหน้าที่ผมมองว่าทั้ง ๒ อันในปัจจุบันเกือบจะไม่แตกต่างกันเลย เพราะว่าคณะกรรมการสิทธิปัจจุบันก็มีสิทธิถ้าดูตามร่างนี้ก็สิทธิที่จะยื่นเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง ในกรณีให้เห็นว่ามีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ อันนี้คือข้อที่ผมสงสัยว่า ทำไมโดยโครงสร้างของการกำหนดจึงไปจัดให้คณะกรรมการสิทธิไปอยู่ในองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๔๗ คือหมายถึงว่าไปอยู่ในโครงสร้างของส่วนที่ ๒ ทั้งที่เดิมก็มาด้วยกันในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แต่พอในร่างรัฐธรรมนูญนี้ก็ไปแยกออกว่าผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไปอยู่ในกลุ่มแรก คือกลุ่มขององค์กฤษฎีกา

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ท่านอาจารย์อุดมพอจะอธิบายได้ไหมว่า ทำไมต้องแบ่ง ออกเป็น ๒ ส่วน

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมตั้งข้อสังเกตอย่างนี้ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คืออาจารย์เขาถามว่า สิทธิมนุษยชน ผมถามทั้งหมดเลย

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมอธิบายอย่างนี้ครับว่า โดยปกติแล้วองค์กฤษฎีกา นอกเหนือจากศาลมีลักษณะแยกธรรมชาติออกเป็น ๒ ส่วนคือองค์กฤษฎีกาที่มีลักษณะอำนาจในการวินิจฉัย คือวินิจฉัยมีผลในทางกฎหมาย กับองค์กฤษฎีกาอีกลักษณะหนึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เสนอความเห็น คือการเสนอความเห็นนี้คือว่า ใครจะเอาอย่างไรก็ได้ พวกนี้ครับ คือจริง ๆ แล้วผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาก็มีแค่เสนอความเห็น ผมก็แปลกใจว่าทำไมถ้าท่านจะบอกว่าคณะกรรมการสิทธิ คือมันมีพิเศษอยู่อย่างเดียวกันก็คือการที่สามารถยื่นเรื่องต่อศาลปกครองหรือศาลรัฐธรรมนูญได้ในกรณีที่เราเห็นว่า มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ซึ่งในปัจจุบันผมเข้าใจว่าร่างของคณะกรรมการสิทธิที่เราให้อำนาจหน้าที่เขา ก็ให้เขามีอำนาจในการที่จะยื่นเรื่องในกรณีที่เขาเห็นว่า มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก็เลยตั้งข้อสังเกตว่าที่แยกนี้เพราะอะไร

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอเรียนปรึกษาอาจารย์อุดมชนิดหนึ่งว่า ของศาลมันอยู่ในหมวด ๑๐ แล้วก็ในหมวด ๑๑ เป็นเรื่ององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ องค์กฤษฎีกาตามรัฐธรรมนูญ ส่วนที่ ๒ องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ ผมไม่เข้าใจว่า องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญมีอิสระใหม่ ถ้ามันอิสระมันก็ไม่น่าจะแยกออกเป็น ๒ ส่วน ก็อยู่ในหมวด ๑๑ ว่า องค์กรตามรัฐธรรมนูญ แล้วก็ไล่เรียงไปจนจบทั้ง ๒ ส่วนเลยได้ไหม มันก็อิสระอยู่แล้ว ไล่ไปให้มันหมดเลย ไม่ต้องไปแยกเป็น ๒ ส่วน อันนี้เป็นความเห็นนะครับ ก็เสนอเป็นข้อสังเกตไว้ครับ ประเภทเดียวคือหมวด ๑๑ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และก็ไล่ไปตั้งแต่ ๑. กรรมการเลือกตั้ง ๒. ผู้ตรวจการแผ่นดิน ๓. คณะกรรมการป้องกัน ๔. อัยการ ๕. สิทธิมนุษยชน ๖. สภาที่ปรึกษา จบเลยนะครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ขออนุญาตครับ ผมมีในมาตรา ๒๓๘ (๒) เกี่ยวกับตอนท้ายที่ว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง วิธีการเขียนคือถ้าเราไม่ได้เอา พ.ศ. มาใส่ เราก็จะใช้คำว่า เรียกตัวกฎหมายนั้นว่า กฎหมายว่าด้วย ซึ่งมันจะต่างกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งมันจะต่างกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ไปเขียนไว้ในมาตรา ๑๓๓ แล้วก็มีมาตรา ๒๓๗ วรรคสุดท้ายบรรทัดสุดท้ายว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจพิจารณาและสอบสวน ซึ่งถ้าดูถ้อยคำตอนต้น ๆ มันจะเป็นเรื่องพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง ใน (๑) ใช้ถ้อยคำอย่างนั้นนะครับ ก็เลยอาจจะเขียนถ้อยคำว่าหาข้อเท็จจริง เพิ่มเข้าไปด้วยว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงโดยไม่มี การร้องเรียนได้ ในบรรทัดสุดท้ายของวรรคนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจพิจารณาและสอบสวน เต็มคำว่า หาข้อเท็จจริง เข้าไป

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตฝ่ายเลขานุการนะครับ มาตรา ๒๓๗ ท่านดูบรรทัดสุดท้าย บรรทัดสุดท้ายที่มีเขียนว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอาจพิจารณาและสอบสวนโดยไม่มี

การร้องเรียนได้ ให้เติมคำว่า และสอบสวน เต็มว่า หาข้อเท็จจริง สอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริง เหตุผลคือให้สอดคล้องกับ (๑) ขออนุญาตท่านประธานครับ ฟุ่งนี้เริ่มท่านประธานจะเอา Paper ของคณะกรรมการเอาไปให้เขาหรือเปล่าครับ คือมันจะได้ไม่เสียเวลา เพราะว่าถ้าไปรอฟ่านกรรมการชุดวิชาการ เดี่ยวเขาบอกเมื่อวานท่านประธานมาแล้วทำไมไม่พูดเสียก่อน

ประธาน : ผมก็คิดอย่างนั้นเหมือนกัน แต่ว่าวิธีทำงานของเรา

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็ โอ.เค. อันนั้นมันนอกกรอบครับ แล้วก็ไปทำตามระบบในรอบอีกทีหนึ่ง

ประธาน : ก็ได้ ถ้าเผื่ออย่างนั้น ถ้าอย่างนั้นผมก็ถือไปยื่นให้อาจารย์สมคิด แก้อันไหนก็ได้ก็ได้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือเขาไม่ได้ลงวันที่รับของท่านประธาน และเวลาถึงวันที่เราประชุมวันที่ ๒๓ เราก็ค่อยทำเป็นทางการ และเวลาทางโน้นแกก็เหมือนว่าเพิ่งเริ่มแก้

ประธาน : ไม่ทราบว่าถ้าทำอย่างนี้คุณเสริมเกียรติว่าฟุ่งนี้จะให้ผมได้ไหม จะได้ไปยื่นเขาแทรกของเก่าด้วย ๐๙.๓๐ นาฬิกา บางส่วนที่อาจารย์อุตมขอแก้เมื่อสักครู่ แก้นิดเดียว ได้ไหม ๐๙.๓๐ นาฬิกา ให้ผมที่ห้องประชุมชั้น ๓ ห้องงบประมาณ

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว : ใต้ครับ

รองศาสตราจารย์อุตม รัฐอมฤต : ผมมีประเด็นเดียวคือเป็นประเด็นที่เคยเกิดขึ้นในกรณีของ ปปช. จริง ๆ ผมไปเสนอในอนุกรรมการ กรอบที่ ๓ แต่เขาคงไม่ค่อยเห็นความสำคัญของผมเลยไม่ได้ใส่เข้าไป คือปัญหาที่ว่าเมื่อ ปปช. ถูกกล่าวหาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ตรงนี้ใครจะทำหน้าที่ปรากฏว่ามันเป็นช่องว่าง เป็นสุญญากาศที่ผ่านมาเราเกิดปัญหาตรงนี้จริง ๆ แล้วก็ทำให้คดีค้างค้ำ ตรงนี้ซึ่งผมก็ไม่ทราบว่า

ประธาน : ทำให้เกิดผลเสียหายกับประเทศชาติมากมาย

รองศาสตราจารย์อุตม รัฐอมฤต : ครับ ปรากฏว่าอันนี้คือประสบการณ์ที่เราเกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมา คือจริง ๆ แล้วทางออกในเรื่องนี้มันน่าจะโยนภาระตรงนี้ไปให้ใครดูแล แต่ในกรณีที่ถูกล่ามคอ คือผมมีความเห็นอย่างนี้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของ ปปช. มันค่อนข้างจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับองค์กรยุติธรรม ผมยังมีความเห็นที่ว่า ถ้าเป็นไปได้ ถ้าได้กลุ่มถ้าเป็นอัยการหรือองค์กรในกระบวนการยุติธรรม อาจจะเป็นตุลาการซึ่งผมก็ไม่ทราบนะครับ ตรงนี้ที่จะทำหน้าที่ในช่วงที่ไม่สามารถทำหน้าที่ไปพลางก่อน

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือประเด็นเรื่องตุลาการนี้ตัดไปเลย เพราะว่าเรื่องของ ปปช. มันต้องไปขึ้นศาลอยู่แล้ว จะเอาศาลมาทำหน้าที่ ปปช. ตรงนี้คงไม่ได้แน่ คราวนี้ของอัยการนี่นะดูเหมือนว่าจะดี แต่มันมีข้อกังขาถึงนิดหนึ่งว่า กระบวนการของ ปปช. มันเป็นเทคนิคในการทำงานอีกระบบหนึ่ง ซึ่งถ้าเกิดว่า คนที่มาทำงานตรงนี้ได้มีความชำนาญ ความรอบรู้ในเรื่องงาน ปปช. จะมาต่องาน ปปช. ให้ดีหรือไม่ใช่ง่ายนะครับ มันเป็นเรื่องระบบการทำงานอีกระบบหนึ่ง ดังนั้นอาจารย์กำลังมองว่ามันเกิดความเสียหายตรงนี้ ซึ่งถ้าจะมองในแง่ของผมนะครับอาจารย์ คนที่จะมาทำหน้าที่มันจะมีให้อาจารย์มีตัวเลือกอยู่หลายตัวก็คือ พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พนักงานสอบสวนของกรม DSI พนักงานอัยการ คราวนี้ประเด็นมันอยู่ที่ว่าเมื่องานของ ปปช. มันเป็นงานเทคนิคในอีกด้านหนึ่ง การที่จะเอาใครหรือเอาหลายคนมาร่วมกันทำ ประเด็นว่าพวกนี้จะมาทำงานใหม่ของเทคนิคของ ปปช. ต่อได้ไหม แต่ โอ.เค. ผมมีความเห็นว่ามันจะมีคนที่ทำจริง ๆ คืออนุกรรมการ ปปช. ซึ่งมันไม่สลายไป พวกอนุกรรมการพวกนี้เป็นเจ้าหน้าที่ทำอยู่แล้ว พวกเราก็เพียงแต่ว่ามาดูให้มันอยู่เข้ากฎเกณฑ์เท่านั้น ผมเห็นด้วยนะครับที่จะหาคนมาต่อผมกำลังมองว่า ในกระบวนการตอนนี้ระบบการสอบสวนถ้าเรื่องสำคัญ มันจะทำ ๒ ฝ่าย โดยสอบสวนและคณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งตรงนี้ถ้าเราเอา ๒ ๓ ๔ ที่ผมกล่าว มาจับมือร่วมกัน มันก็จะกลายเป็นว่าถือว่ามี การถ่วงดุล และก็จะเป็นธรรมและให้งานมันขับเคลื่อนได้ ก็เป็นความคิดที่ดีนะครับ อาจารย์อาจเสนอว่า เอาพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและ DSI และอัยการ เพราะฝ่ายปกครองถ้าเอาตามสภาพความเป็นจริง เอามาแล้วก็คงจะไม่ Work ตรงที่ว่า ฝ่ายปกครองขณะนี้มันไม่เหมือนใช้อำนาจแบบ วิ. อาญา เต็มที่ ใน วิ. อาญา ฝ่ายปกครองก็เหมือนตำรวจเลย แต่ในทางปฏิบัติฝ่ายปกครองทำคดี พรบ. บางฉบับเท่านั้น ยังไม่มีความชำนาญในเรื่องสอบสวนเต็มรูปแบบ ก็คิดว่าน่าจะเอาพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ DSI และอัยการเข้าร่วมขับเคลื่อนครับ

ประธาน : เดี่ยว ผมว่าเราจะหลงประเด็นหรือเปล่า ประเด็นมันอยู่ตรงที่ว่า กรรมการทั้งหมด ๙ คนหรือ ๗ คนอะไรนี้ พวกนี้มันหลุดไป แต่ว่ากลไกทั้งหลายเจ้าหน้าที่ ผอ. สำนักสอบสวน ๑ สอบสวน ๒ มันยังอยู่หมดเลย กลไกมันอยู่หมดเลย ขาดตรงผู้ที่จะมาวินิจฉัย ขาดผู้ใช้อำนาจ อันนี้มันน่าจะเป็นแบบคล้าย ๆ กรรมการอำนวยการ คล้าย ๆ มีคณะอะไรขึ้นมาสักคณะหนึ่งมาเป็นผู้วินิจฉัยสั่งการ คราวนี้ลูกมือทั้งหลายอยู่หมดแล้วอยู่ครบหมด

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือหน้าที่ที่ว่าอยู่ แต่ว่าเราจะเอาใคร ผมกำลังว่าเอาหัว ๆ ของ ๓ - ๔ อันนั้นมาดีไหม เอาหัว ๆ

ประธาน : ก็ดี เอาหัวหน้าอัยการ หัวหน้า DSI หัวหน้าตำรวจ อย่างนั้นจะดีไหม เดี่ยวหรือ มันต้องมีกลไกสักอันหนึ่งมาวินิจฉัย

คณะอนุกรรมการตรวจร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

วีรพร ๕/๕

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เอาอย่างนี้ดีกว่าพี่มานิจ มันเป็นความคิดริเริ่มที่ดี และก็เราตั้ง
โจทย์แล้วเราก็ตั้งตุ๊กตาไป เพื่อให้ทางยกร่างรัฐธรรมนูญเขาไปคิด อย่างน้อยก็คือว่าเกิดโจทย์ขึ้นมา ๑ ข้อ
โอ.เค. นะ อาจารย์

ประธาน : ก็ดี เป็นความคิดที่ดี แต่จะเล่าเพิ่มเติมนิดหนึ่งว่า ในการประชุมยกร่าง
รัฐธรรมนูญ มีพูดกันว่ารัฐบาลที่มันยุบสภาไปไม่ควรให้มารักษาการ เพราะรักษาแล้วมันเอาประโยชน์
มันแก่งคนอื่นอะไรต่ออะไร ผมและคนอื่นหลาย ๆ คนก็บอกไม่ให้มันรักษาการแล้ว แต่เขาบอกว่าไม่ได้
เดี๋ยวมันเกิดวุ่นวายเกิดปั่นป่วนขึ้นมา ก็ให้มันรักษาการแต่ตัดอำนาจลงไป อันนั้นก็เป็นที่แก้ของกลุ่มโน้น
ของรัฐบาลไป -----

ที่วิธีแก้ตรงนี้ก็ค่อนข้างจะเห็นด้วยว่ามันจะต้องมีกลุ่มบุคคลเข้ามารักษาการแทน ให้งานมันเดินต่อไปได้ เพื่อไม่ให้มันขาดอายุความและก็ให้งานมันขับเคลื่อนต่อไปได้ อันนี้ก็มีตุ๊กตาเสนอว่า ๑. เอาหัวหน้า อัยการ หัวหน้า DSI หัวหน้าตำรวจ ๓ คนมาอย่างนี้ หรือว่าเราจะเสนอเพียงแค่นี้แหละให้เขาไปติดต่อกันไป ว่ามันจะต้องมี

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เพราะฉะนั้นบอกอาจารย์อุดมว่าควรจะมีองค์กรหนึ่ง หรือคณะบุคคลมาทำหน้าที่แทน ปปช. เพื่อให้งาน ปปช. มันขับเคลื่อนไม่ให้เสียหายขาดอายุความ ก็เห็นด้วย

ประธาน : เพราะฉะนั้นมันต้องเป็นพรรคี่ต่อจากมาตรา ๒๔๒ ที่บอกว่า กรรมการ ปปช. ผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ระหว่างนั้นมิได้จนกว่าจะมีคำพิพากษา นี้ละครับ ช่วงนี้แหละ ตั้งแต่ถูกกล่าวหาไม่ถูกไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่แล้ว กต. ก็ต้องบอกว่าถ้าแม้ระหว่างที่กรรมการ ปปช. ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวรรคสี่ให้มีใครเข้ามาทำหน้าที่แทน อย่างนั้นดีไหมครับ ขอ Wording นะครับ อาจารย์วรรณชัยขอ Wording หน่อยถ้าเผื่อเห็นด้วย ในระหว่างที่กรรมการ ปปช. ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความในวรรคสี่ ได้ไหมครับ มาตรา ๒๔๒

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มันมี ๓ พรรคอยู่แล้วนะครับ ไม่ใช่ ๔ พรรค

ประธาน : เอาพรรคสาม เพราะเราจะเพิ่มใหม่เป็นพรรคสี่ใหม่

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เดี่ยวผมขออนุญาตนะครับอาจารย์ และก็เดี๋ยวถ้าเกิดไม่ได้ ก็ปรับใหม่ ผมขออนุญาตท่านประธาน เพราะว่าในขณะหรือระหว่างก็ได้ กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความในวรรคสาม ให้มีคณะบุคคลประกอบด้วยอัยการสูงสุด หรือผู้แทน

ประธาน : ไม่ต้องอัยการ ไม่ต้องผู้แทนได้ไหม

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมว่าถ้า Fix ตรงนั้นยาก เขาใส่ไปก่อนและเขาจะเอาอย่างไร ก็แล้วแต่เขา ถ้าอย่างนั้นเอาอัยการเฉย ๆ ก็ได้ เพราะมันยังไม่ลงตัว อัยการสูงสุด อธิบดีกรมสอบสวน พิเศษ และก็มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทน

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : จริง ๆ แล้วในวรรคนี้มีความเป็นไปได้ว่าจะหมด ทั้งชุด หรือบางครั้งเป็นแค่บางคนก็ได้ เพราะฉะนั้นคงจะต้องกำชับว่า หมายถึงว่า เมื่อคณะกรรมการ ไม่อาจปฏิบัติ ก็บอกว่ากรรมการปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ต้องทั้งคณะ เพราะไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะกลายเป็นว่ากรรมการถูกฟ้อง

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คนเดียว ที่เหลือยังทำได้ เมื่อคณะกรรมการ โอ.เค.

ประธาน : อย่างอื่นละครับ ประเด็นอื่น เชิญครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ผมสงสัยในกรณีของอาจารย์อุดมนี้คือเฉพาะกรณีวรรคสามเท่านั้น ถูกกล่าวหา ถ้าเป็นกรณีอื่น ๆ ถ้าไม่ปฏิบัติหน้าที่นี้ได้

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : คือเป็นไปได้นะครับว่าตายพร้อมกัน

นายวรรณชัย บุญบำรุง : เพราะฉะนั้นก็ไม่ต้องโยงวรรคจะได้กว้าง ๆ ผมมีหลักการในมาตรา ๒๔๘ อำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่ง (๒) (๓) นี้เพิ่มขึ้นมา ที่จะสามารถไปฟ้องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้เอง นั่นก็จะคล้าย ๆ เหมือนกับผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภาที่จะสามารถฟ้องศาลได้ ซึ่งถ้าดูเปรียบเทียบกับมาตรา ๒๓๗ วรรคท้ายของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้มีการเพิ่มหลักการมาใหม่ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภาสามารถริเริ่มได้เอง คือเพิ่มข้อยกเว้นว่าโดยหลักแล้วเขาจะทำได้เขาจะต้องมีการร้องเรียนจากผู้เสียหายเสียก่อน แต่ก็มีข้อยกเว้นว่าเขาสามารถริเริ่มได้เอง ถ้ามันกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวมอะไรพวกนี้ก็สามารถริเริ่มได้โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ร้องและผู้เสียหายเข้ามาร้องเรียน เมื่อเทียบกับของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (๒) (๓) ไปผูกติดอยู่กับกรณีว่าจะต้องมีผู้ร้องเรียน ผมก็ได้แสดงให้เห็นว่าจริง ๆ แล้วอำนาจหน้าที่ลักษณะมันคล้าย ๆ กัน คือจะพยายามเปิดกว้างให้องค์กรอิสระสามารถใช้สิทธิทางศาลได้ก็น่าจะเปิดกว้างในลักษณะว่าให้มีข้อยกเว้นสามารถที่จะริเริ่มได้เอง ในกรณีที่ท่านเห็นว่ามันเป็นกรณีที่กระทบต่อประชาชนส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะอะไรทำนองเดียวกันก็ไม่จำเป็นต้องมีผู้ร้องเรียนก็สามารถไปศาลได้เลย เพราะไม่อย่างนั้นจะกลายเป็นว่าต้องมีผู้ร้องเรียนมาก่อนและก็ต้องไปศาลได้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็ขอแก้แบบนี้ได้ไหมอาจารย์ ใน (๒) กับ (๓) ขอแก้ว่าเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ดี ศาลปกครองก็ดี ในกรณีที่เห็นเองหรือมีผู้ร้องเรียน เห็นเองก็คือจบเลยมันสั้นดี ในกรณีที่เห็นเอง หรือตามที่มีผู้ร้องเรียน ได้ความดีนะครับ ทั้ง ๒ อันเลย

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ พอดีพูดถึงเรื่องนี้ ผมไม่ทราบว่าเป็นเรื่องของ ปปช. อำนาจในการดำเนินคดีอาญาตกลงว่าเขาได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วหรือยังครับว่าต้องมีผู้เสียหายในการร้องเรียนหรือเปล่า

ประธาน : ปปช. ให้เห็นเองก็ได้ครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : เห็นเองก็ได้ใช่ไหมครับ เพราะว่าสงสัยจะเป็นเรื่องในอำนาจหน้าที่ของ ปปช. หรือเปล่า คือผมดูในมาตรา ๒๖๗ คือเขาใช้คำว่า ผู้เสียหายจากการกระทำตามมาตรา ๒๖๖ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๔๓ (๒) คือตรงนั้นมันเคยเป็นปัญหาว่า คือในปัจจุบันก็เหมือนกับ คตส. ว่า การที่จะไปเริ่มคดีเองไม่ได้ต้องไปรอผู้เสียหายมาร้องเสียก่อน อันนี้คือมันก็เป็นข้อจำกัดสำหรับการดำเนินการกับนักการเมือง นี้ก็แล้วแต่นโยบายผมเพียงแต่ในความเห็นก็คิดว่าเราเจอข้อจำกัดในเรื่องนี้มากแล้วก็โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีอาญาทุจริต

เป็นคดีอาญาแผ่นดิน ซึ่งผมมองว่าโดยหลักการแล้วเราก็ไว้ใจคณะกรรมการ ปปช. ในฐานะเป็นองค์กรระดับสูง แต่เราบอกที่ต้องรอให้มีผู้เสียหายมาร้องก่อน ผมคิดว่ามันเป็นข้อที่ทำให้ค่อนข้างลำบาก คือผมมีความรู้สึกที่ว่า ถ้ามาตรา ๒๖๗ มันจะแก้เสียว่า หรือมีเหตุอันควรสงสัย มันก็จะทำให้เปิดช่องให้ไม่ต้องมาเป็นผู้เสียหายมาร้อง แต่ผมไม่แน่ใจ คือเคยถามท่านวิชาว่าตรงนี้แก้ไปหรือยัง ท่านพูดเหมือนกับว่ามีแก้แล้ว แต่ว่าก็มองไม่เห็นในรัฐธรรมนูญนะครับ

ประธาน : คือได้มีการพูดกันมาก เพราะว่า ปปช. ต่อไปนี้ไม่ต้องรอให้ใครมาร้องหรือถ้าเห็นเอง ผมก็ไม่ได้คิดว่ามันมี มาดูอีกที่มันยังหาไม่เจอ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : เพราะว่าในส่วนนี้ที่ผ่านมาในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มันไปติดอยู่ตรงมาตรา ๒๖๗ ว่าเหมือนกับว่าถ้าพนักงานเมืองแล้วมันจะต้องมีผู้เสียหาย หรือไม่อย่างนั้นก็ต้องไปคาบเกี่ยวกับกระบวนการถอดถอน คือถอดถอนถ้าเขาได้สวนแล้วพบว่าไม่มีมูลถึงจะแจ้งอัยการดำเนินคดีต่อศาล แต่ว่าถ้าเป็นเรื่อง ปปช. เห็นเองทำไม่ได้ จะต้องรอให้มีผู้เสียหายมาร้องเสียก่อน ผมก็เลยสงสัยว่าในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ปปช. ในมาตรา ๒๔๓ ก็ยังไม่เห็นชัดเจนว่าใส่ไว้ในส่วนไหน เพราะว่าได้สวนข้อเท็จจริงก็บัญญัติไว้เหมือนอย่างเดิม เพราะว่าความในรัฐธรรมนูญเดิมก็มีลักษณะคล้าย ๆ กัน คือผมเห็นว่าถ้าจะใส่อยู่ใน คือมาตรา ๒๖๗ จริง ๆ ก็เป็นเรื่องของการที่เริ่มคดีได้เอง เพราะว่า มีผู้เสียหายมาร้อง แต่ว่าในกรณีนี้ถ้าเราจะใส่ไปว่า ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือว่าผู้เสียหาย อันเนื่องมาจากการกระทำนี้เป็นผู้ร้อง คือผมเห็นว่าในกรณีนี้มันน่าจะเติมเข้าไปได้ ถ้าเกิดทิศทางที่มองว่าคดีอาญา แต่นี่มันอาจจะกำลวงเกินกว่า เพราะว่าเป็นเรื่องว่าทิศทางของการเขียนเราต้องการอย่างนั้นหรือเปล่านั้นให้ ปปช. สามารถเริ่ม ผมเห็นว่าในมาตรา ๒๖๗ น่าจะเป็นมาตราที่เหมาะสม

ประธาน : เราเอาเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ในอีกกรณีครับ ใช่ครับ

ประธาน : ส่วนข้าราชการเบ็ดเตล็ด

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : อันนั้นเขามีอยู่แล้วครับ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเขาเขียนไว้ชัดเจนว่ามีเหตุอันควรสงสัยได้ แต่ว่ากรณีนี้พนักงานเมืองเขาไม่ยอม ในอดีตเขาบอกว่าต้องมีผู้เสียหายมาร้องเสียก่อน ปปช. จะไปเห็นเองไม่ได้

ประธาน : เพิ่มเติมตรงมาตรา ๒๖๗ ผู้เสียหาย

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : คือผมคิดว่ามันควรจะเริ่มจากตอนต้นเลยครับ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือผู้เสียหาย

ประธาน : ต้นของมาตรา ๒๖๗ เลยนะครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ใช่ครับ

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประธาน : เริ่มต้นว่า กรณีมีเหตุอันควรสงสัย หรือผู้เสียหายจากการกระทำตามมาตรา ๒๖๖ ยื่นคำร้องมา

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ให้คณะกรรมการ ผมคิดว่ายื่นคำร้อง จริง ๆ ผมยังคิดว่ายื่นคำร้องต่อคณะกรรมการไม่ได้ ต้องยื่นคำร้องต่อตัวประธานมากกว่า ผมเข้าใจว่าอย่างนั้นนะครับ ที่ผ่านมามันไปใช้คำว่า ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ คือยื่นคำร้องต่อตัวสำนักงานไต่ถามครับ ในนี้ต่อหน่วยงาน

ประธาน : มาตรา ๒๔๓ (๒) ได้

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมคิดว่าอย่างนั้น คือว่า ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัย หรือผู้เสียหายจากการกระทำตามมาตรา ๒๖๖ ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ปปช. ให้คณะกรรมการ ปปช. ดำเนินการ

ประธาน : ตามมาตรา ๒๔๓ (๒)

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ครับ ผลนี้คือว่าเพื่อให้ ปปช. มีอำนาจในการที่จะเห็นได้เอง ถ้าเกิดว่าต้องการที่จะให้ไม่ใช่แต่เพียงว่ารอให้มีผู้เสียหาย

ประธาน : แก่ไหมครับ มาตรา ๒๖๓ วรรคหนึ่ง วรรคสี่ วรรคห้า

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ไม่มีครับ เพราะว่ามันเป็นเรื่องกระบวนการถอดถอน
ครับ ส่วนการดำเนินคดีอาญามันเป็นเรื่องว่าให้มีอำนาจในการที่จะไต่สวน อันนั้นไต่สวนถอดถอน อันนี้คือ
ไต่สวนว่ามีคนมาร้องหรือว่าเห็นเองจากหน้าหนังสือพิมพ์จากที่มีข่าวครับ

ประธาน : เชิญท่านอื่นต่อไปครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : คือผมประเด็นเดิมที่เกี่ยวกับมาตรา ๒๔๘ (๒) (๓) ว่าเพิ่มเติม
ตอนต้นอย่างที่ท่านสมเกียรติได้เสนอแก้ไขถ้อยคำไปแล้ว ตอนท้ายควรจะเขียนทำนองเดียวกับ
มาตรา ๒๓๘ (๑) (๒) ว่า และให้ศาลตอบใน (๒) ว่า ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ลำดับ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ และใน (๓) ต่อตอนท้ายเช่นกันว่า ได้ศาล
ปกครองวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง ทำนองเดียวกับมาตรา ๒๓๘ (๑) (๒) ที่เขียนกระบวนการต่อไปของการดำเนินการ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ท่านเอาใหม่อีกทีหนึ่งครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ครับ เพราะว่าในมาตรา ๒๓๘ ของกรณีผู้ตรวจการแผ่นดิน
รัฐสภาใน (๑) (๒) ก็จะไปพูดถึงในลักษณะว่าให้ศาลแต่ละศาลทำอย่างไรกันต่อไป เน้นว่าต้องทำเร็วหน่อย
เพราะฉะนั้นใน (๒) (๓) ของมาตรา ๒๔๘ ของสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ควรเขียนทำนองเดียวกันว่า
หลังจากไปศาลแล้วก็ให้แต่ละศาลพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า (๒) (๓) จะเขียนให้เหมือนทำนองเดียวกับ
มาตรา ๒๓๘ (๑) (๒)

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ให้แก้ไขมาตรา ๒๔๘ (๒) และ (๓) ให้สอดคล้องกับ
มาตรา ๒๓๘ อันนี้ (๑) และ (๒) ใหม่ครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ของศาลรัฐธรรมนูญก็ต้องใช้พระราชบัญญัติ เพราะมันมีชื่ออยู่
ในรัฐธรรมนูญนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ มาตรา ๒๓๘ วรรคสอง
ผมไม่ทราบว่ามันเป็นเรื่องพิมพ์ตกไปหรือเปล่าครับ ในบรรทัดที่ ๓ ของวรรคสองบอกว่า หรือดำรงตำแหน่ง
ไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ผู้แทนองค์กรเอกชนหรือประกอบวิชาชีพที่มีองค์กรวิชาชีพ คือมันเป็นตัวคน
หมดเลย ผมดูแล้วคำว่า หรือประกอบวิชาชีพ มันไม่มีตัวคน มันต้องเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพ ใช่ไหมครับ
มันตกคำว่า ผู้ไปหรือเปล่า เพราะว่า จะบอกว่า ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนประกอบวิชาชีพ ก็คงไม่ได้

ประธาน : เป็นผู้หรือครับ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ที่มีองค์กรวิชาชีพ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : มันดูข้อความตรงนี้มันตกอะไรไป ท่านประธาน
เรื่องของการรักษาการ เป็นนายรักษาการมีเขียนให้รักษาการ

ประธาน : เต็มไปจากของเดิม ขอเดิบบอกว่า การโยกย้ายแต่งตั้งข้าราชการจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจาก กกต. คราวนี้อันใหม่ผมยังไม่ได้ดู แต่ว่าตกลงกันว่า ให้ไปขออนุญาต กกต. ก่อน แล้วถึงจะมาโยกย้าย

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มันก็คล้ายกันนะครับ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจาก กกต. การที่ขออนุญาตก่อนมันคล้ายกัน

ประธาน : มันก็คล้ายกัน คือจะต้องเอาชื่อไปบอก กกต. ว่าจะย้ายคนเหล่านี้จะอนุญาตใหม่ มันก็เหมือนกัน แต่ว่าอย่างนี้ครับที่มันจะเพิ่มไปก็คือว่า การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งเอาเปรียบคนอื่นกระทำไม่ได้ การอนุมัติงบประมาณ การทำโครงการอะไรใหม่ ๆ กระทำไม่ได้ อันนี้เป็นส่วนที่เพิ่มขึ้นมา ต้องดู Wording ตรงนั้น

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมไปอ่านในมาตรา ๑๖๗ วรรคสี่

ประธาน : เดิมมันห้ามเฉพาะการโยกย้ายแต่งตั้ง เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจาก กกต. อันนี้มันก็เพิ่มมาเป็น ๔ วงเล็บด้วยกัน มาตรา ๑๗๗ ลงดูมาตรา ๑๗๗ สิบครั้ง เดิมทีเดียวมันจะไม่ยอมให้รักษาการ บอกว่าให้ตั้งคณะขึ้นมารักษาการ ซึ่งมันก็เห็นไม่พินที่จะต้องไปเอาศาลมาอีกนะครับ นั่นประเด็นหนึ่ง

อีกประเด็นหนึ่งคือ กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญหลายคนบอกอายเขา ผมก็บอกว่าคุณควรจะอายที่เรามีคนที่ยพยายามหลีกเลี่ยงคนที่เอาเปรียบคนอื่นมากกว่า แล้วเขาบอกไม่มีแบบอย่างไหน ผมว่ามันมีแบบอย่างคือที่บังคลาเทศ เมื่อไม่นานมานี้ประเทศบังคลาเทศระหว่างเลือกตั้งเขาก็ตั้งคณะขึ้นมารักษาการ ตั้งอดีตประธานศาลสูงสุดคนสุดท้ายเข้ามา แต่คนคนนั้นจะต้องไม่สังกัดพรรคการเมือง ขึ้นมารักษาการ แต่ของเราตกลงว่าจะเอาเป็นอย่างไรตามมาตรา ๑๗๗

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมพอดีไปอ่านในมาตรา ๑๖๗ วรรคสี่ ผมอ่านแล้วผมว่าเขียนไม่รู้มีเฉพาะประเทศเราที่เขียน นายกรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระหรือเกินกว่า ๘ ปีก็ได้ สุดแต่ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งกรณีใดจะยาวกว่ากัน อันนี้คือไม่ต้องการให้อยู่ยาว เพราะฉะนั้นเกิน ๘ ปี แต่ไม่เกิน ๒ วาระ คือผมไม่แน่ใจว่าวัตถุประสงค์คือเกิน ๘ ปีก็ได้ แต่ห้ามเกิน ๒ วาระ ๓ วาระ ๘ ปีก็ โอ.เค.

ประธาน : ถ้าวาระแล้วมัน ๘ ปีอย่างนี้ก็ได้

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : คือปัญหาตรงนี้ว่าเวลาเราตีความมันจะเกิดปัญหามากกว่า ตกลงหมายความว่า ต้องการจะ ๓ วาระก็ได้ แต่ว่าถ้าไม่เกิน ๘ ปี เห็นใหม่ครับ คือหมายถึงถึงว่า ๒ วาระเกิน ๘ ปีก็ได้ ปัญหามันมีข้อที่ทำให้ตีความครับ คือผมดูว่ามันน่าจะมียอะไรที่มันมากำกับสักอย่าง

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นมันจะต้องเป็นว่า ติดต่อกันเกินกว่า ๒ วาระไม่ได้ ทั้งนี้จะต้องไม่เกิน ๘ ปี

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : คือผมเข้าใจว่าเขาอาจจะยอมให้เกิน ๘ ปี แต่ยังไม่ให้เกิน ๒ วาระ ถ้าผมคิดอย่างนั้นนะครับ ว่า ๒ วาระเต็มมันอาจจะเกิน ๘ ปี แต่ว่าถ้ามีหลายวาระอย่างไรห้ามเกิน ๘ ปี

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือผมกำลังมองว่า บทบัญญัติอันนี้มันควรจะกำหนดไปอย่างเดียว พอเอา ๒ อย่าง อย่างนี้ท่านประธานเชื่อใหม่ว่ามันเกิดปัญหา สมมุติว่ามันเต็มวาระ ๗ ละ ๔ ปี พอมันเต็มแล้ว แล้วเกิดมันต้องรักษาการขณะเลือกตั้ง จะ ๕ เดือน ๒ เดือน ๑ เดือนก็แล้วแต่ กลายเป็น นายกรัฐมนตรีทำผิดกฎหมายเลย เพราะมันเกิน ๘ ปี ผมกำลังมองว่าเขาคือวาระก็พอแล้ว อย่าไปเอาจำนวนปีเลย จะเป็นวาระหนึ่งจะ ๒ ปีแล้วยุบสภาแล้วแต่ แต่ว่าห้ามเกิน ๒ วาระไปเลย ไม่ให้เกิน ๒ วาระ ติดต่อกันจะดีกว่า เพราะถ้าท่านไปเอาจำนวนปีเกิดปัญหาแน่เลย มันยุบเรื่อย ๆ มันกลายเป็นว่า ๔ วาระ ๘ ปีอะไรอย่างนี้

ประธาน : มันควรจะมัดไปหรือเปล่าว่า วาระของอะไร

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : วาระของนายกรัฐมนตรี คือถ้าเกิดไม่มีลาออกก็คือ ๔ ปี ตามสภา ที่อยู่ตามวาระของสภา วาระคือสภา เพราะนายกรัฐมนตรีมันต้องเป็น สส.

ประธาน : นั่นสิ มันจะต้องมัดไว้ว่า วาระของสภาผู้แทนราษฎร

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็ใช่ ก็สรุปแล้วนายกรัฐมนตรีจะต้องดำรงตำแหน่งไม่ติดต่อกันเกิน ๒ วาระของการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีติดต่อกัน

ประธาน : ถ้าบอกอย่างนี้ไม่เกิน ๒ วาระของสภาผู้แทน หรือไม่เกิน ๘ ปี

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มันไม่ได้ ก็ผมถึงบอกว่าเอาวาระไม่ได้อย่างที่พินินท์ เดียวเกิดตัวเองลาออกล่ะ ใช่ไหม แล้วสภายังอยู่นายกรัฐมนตรีไม่อยู่ แล้วก็เอา ๒ วาระของการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีติดต่อกัน วาระของการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไปเลย

ประธาน : คือเจตนารมณ์ในเรื่องนี้ที่คุยกัน คือไม่อยากให้นั่งอยู่นานรากจะงอก เพราะฉะนั้นทำอย่างไรไม่ให้รากงอกและไม่ให้ตีความ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ไม่เกิน ๒ วาระของการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีติดต่อกัน

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ผมเข้าใจว่าอันนี้มันหมายถึงต้องการว่าอันไหนยาวกว่ากัน เขาก็อยู่ได้นานขนาดนั้น ถ้า ๒ วาระไปเกิน ๘ ปีเขาก็ได้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : อย่างนี้ป้องกันไม่ให้ถูกยุบสภาโดยไร้เหตุผลด้วย เพราะคุณจะได้ไม่นับเป็นวาระไป เพราะต้องการไม่ให้มีการยุบสภาโดยไร้เหตุผล

ประธาน : คือเราเห็นในต่างประเทศเราไม่เคยกำกับด้วยปี เขาพูดถึงแค่วาระเฉย ๆ ว่าอยู่ที่วาระติดต่อกัน คือเท่ากับว่าถ้าท่านเว้นไปท่านมีโอกาสจะไปเป็นใหม่ ถ้าติดต่อกัน ไม่ได้ติดต่อกันจะรับ
อย่างนี้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็ท่านประธานเล่นชมผมก่อนและไม่ชมได้อย่างไร ก็สรุปแล้วเรามีเป็นขึ้นเป็นอัน แล้วก็ผมคิดว่านอกจากจะติแก้ไขเรื่องภาษาไทย และยังมีประเด็นสำคัญ ก็คิดว่าอย่างน้อย ๆ เล่มนี้คงไม่ทำให้ประธานพินิจ สุขสมจิตร อายเขาแน่

ประธาน : ผมว่างานเราจะไปหนักตรงก่อนวันที่ ๖ กรกฎาคม ตรงนั้น

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอให้มันมี ผมกลัวว่าจะไม่ให้เราทำ

ประธาน : ก่อนวันที่ ๖ กรกฎาคม ออกไปสู่ประชาชนแล้วมันจะต้องเนียบ คุณสุพจน์
เชิญครับ

นายสุพจน์ ไพบูลย์ : ผมหาวิธีนิดหนึ่งครับ เพราะว่าวันนั้นท่านประธานอัครวิทย์ฝากว่า
วรรคตอนไหนอยากให้ทำให้ท่านสักหน่อย ประเดี๋ยวท่านน้อยใจ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คืออย่างนี้ที่สุพจน์ อย่างที่ท่านประธานอนุกรรมการเราว่า
มันยังไม่มีคามนิ่ง และตอนนี้เห็นจะ ๆ มันยังไม่ค่อยมี เพราะฉะนั้นแล้วที่ท่านพูดเรากำลังอยู่ แต่เราก็บอก
ท่านยังไม่เห็น ก็ตกไป

นายสุพจน์ ไพบูลย์ : คืออย่างนี้ครับ ตั้งแต่หน้า ๒ เลย อย่างมาตรา ๓ บรรทัดแรกเลย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข เป็นนี้บรรทัดหนึ่ง และประมุขอีกบรรทัดหนึ่ง ข้อความตรงนี้จะติดกัน คืออยากทำให้ท่านประธานสักนิตหนึ่ง แต่ว่าเราไม่พิมพ์ก็ได้บอกประธานว่า เนื่องจากว่าเรานั้นไปเรื่องที่จะเขียนที่จะให้ท่านประธานพ่วงนี้มันเยอะ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เอาอย่างนี้ดีกว่าพี่ ถ้าพี่สามารถทำได้อันนี้เอานอกเล่ม ในส่วนที่เจอไม่ต้องไปให้เจ้าหน้าที่กังวลตรงนี้ ตรงวรรคตอนที่ถ้าใครทำได้ก็แล้วแต่พี่และผู้อื่นทำได้อะมารวมเป็นอีกฉบับหนึ่งนอกเล่ม และก็ไปให้เป็นของให้ท่านประธานนอกเล่ม ได้ไหมพี่สุพจน์ เจ้าหน้าที่เขาจะได้จับตรงที่ว่าวันนี้ก็เอาสิ่งที่ประชุมวันนี้ไปพิมพ์แล้วก็ไปแทรกไปเปลี่ยน ส่วนวรรคตอนที่พี่ว่า อย่างเช่น มาตรา ๓ ที่พี่ว่ามันน่าจะอยู่ตรงเดียวกัน

นายสุพจน์ ไพบูลย์ : ถูกไหมครับ อย่างนี้ครับ ผมถามว่าถูกไหมครับ ทรงเป็นประมุข ถูกไหมครับ หรืออย่างมาตรา ๕ ย่อมอยู่ในความ ใน น่าจะมาอยู่หน้าความคุ้มครอง

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือถ้ามานั่งถกกันตรงนี้พี่ บางคนเขาบอกตรงนี้นั้นก็ไม่เห็นเสียหายอะไร พี่ลองดูสิ ทรงเป็นประมุขก็ได้อยู่ใน แล้วมันมาต่อความคุ้มครอง มันก็ต้องมานั่ง หมายถึงว่า ต้องมานั่งเอาหลัก คนที่รู้จริงว่ามันควรจะจบบรรทัดตรงไหน เพิ่มตรงไหนอย่างไร คือผมดูตรงนี้ ผมหมายถึงว่าผมไม่ขัดตา แต่ผมไม่เก่งภาษาไทย อาจารย์วรรณชัย เชิญครับ

นายวรรณชัย บุญบำรุง : ของแนวทฤษฎีกาก็เพียงแต่ว่าคำนั้นอย่าให้ขาดและกัน คือถ้าเป็นคำเดียวกัน อย่างเช่น บุคคล อย่างนี้มันต้องอยู่บรรทัดเดียวกัน แต่ไม่ใช่ บุค คำหนึ่ง แล้ว คล อีก บรรทัดหนึ่งอย่างนี้ครับ หลักเป็นแค่นั้น แต่ว่าความสละสลวยก็อาจจะเป็นอย่างที่ท่านสุพจน์ว่า สละสลวยก็อาจจะให้ไปอยู่ด้วยกัน

นายสุพจน์ ไพบูลย์ : คือผมเนื่องจากว่าวันนั้นท่านประธานอัครวิทย์บอกว่า ละอะเลย จำได้ไหมครับ

ประธาน : มันก็จำเป็นจะต้องเป็นอย่างนี้ ผมก็อยากใช้คำเดิม เพราะขณะนี้มันยังไม่นิ่ง อยู่ที่ว่าใช้เครื่องพิมพ์อะไร

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมแกลังพูดว่าวันนั้นท่านประธานอัครวิทย์ท่านก็บอก ว่า เล่มของสภามันถูก เล่มนี้ไม่ใช่ ผมบอก ผมคุยกับเจ้าหน้าที่แล้วเขาบอกเหมือนกันเลย ผมก็บอกไม่เหมือน ไปยกตัวอย่างหน้าผมด้วย มาตรา ๒๔๖ ของอัยการ ผมว่าผมดูเลยนะ ๒ อันนี้ผมว่าเหมือน ไหนขอ มาดูสิ ประธาน อันนี้เหมือน แต่ของเราไม่เหมือนมีอยู่อันหนึ่ง ผมก็เลยบอก มันมีที่อันกัน

ประธาน : มันอย่างนั้นครับ คือคำ อย่างคำว่า สนอง ไม่ใช่ว่า สน ไปอยู่บรรทัดหนึ่ง แล้วก็เอา งบ ไปอยู่อีกบรรทัดหนึ่งอย่างนี้ไม่ได้ แต่ว่ามันควรจะวรรคตรงนี้ อันนี้ละครับมันยังไม่นิ่งตรงนี้

คณะกรรมการการตรวจร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ศิริพร ๘/๒

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : อันนี้มันยังไม่ออกมาเป็นกฎหมายพี เขาเป็นเพียงเล่ม

ประธาน : คือเพื่อให้ประธานอัครวิฑูรย์รู้สึกที่เราบอกให้ทำแล้วไม่ทำเลย เราก็มีตัวอย่าง อย่างนี้ อย่างของอาจารย์วรรณชัยก็ให้แยกวรรคออกมา นี่ก็ไปดูให้แล้ว ส่วนวรรคตอนต่าง ๆ มันยังไม่นิ่ง เมื่อเราแก้ไปตรงนี้เดี๋ยวเขาไปพิมพ์ใหม่อีก ใช้เครื่องพิมพ์อีกเครื่องหนึ่ง มันก็จะแยกกันอีก มันก็ไม่เป็นไปตามนั้น ไม่เป็นไรหรอก ผมว่าอธิบายได้ อธิบายว่าถ้ามันนิ่งแล้วเราจะทำให้ ตอนนี้นมันยังไม่นิ่ง ไม่มีอะไรแล้วนะครับ ผมขออนุญาตปิดประชุมครับ ขอขอบคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๒๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข